

Kodėl keičiama politika sovietų atžvilgiu

Visiems pasidarė aišku, kad detantė naudinga tik Maskvai

Washingtonas. — Kodėl A. Fordo užsienio politiką apskritai keičia? — klausia „U.S. News Report“ (3.29). Pasikeitimai buvo būtini, kai Fordo administracijai iluzijos apie detantę išgaravo. Labai aišku visiems, jog tai, kas tuo žodžiu buvo norima pavadinti, sovietai turėjo ir tebeturi vieną tikslą — pasaulinį užviešpatavimą. Pasakutinių dienų įvykę pasikeitimai:

1. Sekretorius Kissingeris, kuris kartu su Nixonu ir buvo detantės architektas, pamatė, jog Amerika turi pradėti priešintis sovietų ekspansionizmui ir grobimų politikai. Kissingeris, išpėjęs Maskvą, kad, norint kooperuoti ūkiniais klausimais, negali būti jokios kalbos apie naujas Angolas. Kad būtų stipresni argumentai, sulaukė tris Amerikos ir Sovietų Sąjungos ministerinio lygio konferencijas: energijos, urbanistikos ir komerciniais klausimais.

2. Dar mažiau vilčių, kad bus galima derėtis ir ko nors pasiekti ginklų apribojimo derybose. Bent iki prezidentinių rinkimų jokių sutarčių su sovietais nebus galima pasirašyti.

Kodėl tokie pasikeitimai

Viena priežasčių yra kilusi iš vidaus politikos. Prezidento Fordo varžovas Ronald Reagan ir trys demokratų nominacijos ir prezidentus siekia kandidatai — senatorius Jacksonas, Jimmy Carter ir gubernatorius Wallace — labai kritiškai atsiliepia apie

Fordo užsienio politiką apskritai ir detantę ypatingai. Prezidentas yra priverstas atkasti atremti naujais sprendimais.

Pasiuntimas kubiečių į Angolą buvo bandymas, kiek Amerikai yra pasiryžusi priešintis pastangoms sugriauti pasaulinę jėgų pusiausvyrą. Toks atsitikimas nėra pirmas. Buvo ir daugiau labai nesenu laiku. Jeigu sovietams jie nerisėkė, tai dėl greito Amerikos reagavimo. Suminimi atvejai: 1970 sovietų remiama Sirija buvo bepradedanti veržtis į Jordaniją; tais pačiais metais Maskva bandė Kubos uoste įsteigti atominių povandeninių laivų bazę; 1973 sovietai norėjo įsijungti į Vd. Rytų karą. Nuo tų pagundų atsiskėdė Kissingeris ir dabar bijo, kad jei Washingtonas ir toliau nieko neveiks po Angolos, Maskva išsiaiškintų, jog Amerika jau per silpna jiems pasipriešinti. Tai bus paskatinimas ir toliau testuoti avantiūras.

Kai buvo kuriama detantė, abi didžiosios valstybės buvo susitarusios vengti vietinio pobūdžio konfliktų. Jei susitarimas duotų gerų rezultatų, galima būtų kalbėti ir apie didesnį ir pagaliau pasaulinio masto susitarimą susilaikyti nuo jėgos vartojimo. Kissingeris buvo įsitikinęs, kad Amerikai padidinti didžiosios valstybės buvo rodžius pakankamai geros vaizacijos ir laikantis detantės, rusai nerizikuos netekti Amerikos technologijos, kreditų ir grūdų, kurių jiems labai trūksta. Angolos operacijos parodė, kad so-

vietai tų ekonominių patogumų nenori sujungti su karine akcija.

Sovietų požiūris

Prof. Irving Kristol (N. J. universitetas), vienas redaktorių „Public Interest“, sako, kaip detantė suprantama sovietams: pirmą pasaulio jėgų balansą pakeliant rusų naudai kitomis galimomis priemonėmis, be karo, nenaudojant atominių ginklų. Bet ginkluojasi jie ir toliau. Tai mato ir plačioji Amerikos visuomenė. Pirmą kartą per septynerius metus amerikiečiai tokiu dideliu procentu pritaria, kad nėra ko laukti ir reikia taip pat smarkiai ginkluotis.

Fordo administracija dar nežada nutraukti pasitarimų ginkluotės sumažinimui. Nežada sustabdyti nei grūdų pardavimo, bent dabar. Tai galės padaryti kiekvienu momentu. Viena tik aišku, kad kooperavimas su rusais yra negalimas.

Toliau magazinas įdėjo per du puslapius žemėlapi su visomis sovietų po II pasaulinio karo įsigytais ir užgrobtomis žemėmis. Duodamos ir datos bei trumpas statistinis žinios. Iš žemėlapių matome, kad Sovietai Europoje užgrobė arba uždėjo leteną ant 571.000 kvadratinų mylių, su 129,9 mil. gyventojų; Azijoje — 950.000 kv. mylių, su 65 mil. gyventojų. Dabar eilė ateina Lotynų Amerikai ir Afrikai. Iš viso Rusijos imperija kontroliuoja 425.400.000 žmonių, gyvenančių 9.896.952 kvadratinų mylių plote.

Ryga. Bažnyčia paversta koncertų sale, aplink išstatyti komunistinių didžiųjų portretai (iš „The Voice of The Martyrs“ 3/1976)

ARGENTINA BE PERONINĖS

Buenos Aires. — Antroji peronistų era, trukusi 3 metus, pasibaigė vakar, kai anksti rytą Maria Estela Peronienė buvo nuverstas. Per radiją buvo paskelbtas karinės juntos komunikatas, pasakyta, kad armijos vadąs gen. Jorge Videla, 50 metų, bus laikinuoju prezidentu. Kiti juntos nariai yra laivyno vadąs admiralas Emilio Massera ir aviacijos viršininkas gen. Orlando Agosti.

Peronienė buvo suimta, helikopteriu pervežta į aerodromą ir lėktuvu išsiųsta į pietus, netoli Čilės sienos, į kalnuose esantį kurortą. Viskas įvyko be jokio pastebimo pasipriešinimo. Sakoma, jog Peronienė netikėjusi apie galimą perversmą, netikėjusi ir tuo metu, kai ji helikopteriu buvo skraidinama iš prezidentūros.

Keli žymesni peronistai buvo suimti sostinėje ir kitose vietose. Partijos taryba dar antradienio vakarą išėjo partijos skyrius, kad „reikia gelbėti prezidentę“. Juntos paskelbtam komunikate sakoma, kad prireikė daryti perversmą svarbiausia dėl valdymo

aparato, socialiniam gyvenime didelio chaoso. Prižadama laikytis įstatymų ir gerbti žmogaus teises. Paskelbtas karo stovis ir susirinkimai uždrausti.

Juntos nariai, „Chicago Daily News“ žiniomis, yra dideli antikomunistai, tik ekonominius klausimais jie nėra kompetingi, o tas reikalas Argentinoje labai aktualus.

Peronienė yra buvusi kabareto šokėja. Neturėjo jokių kvalifikacijų užimti tokią aukštą vietą. Manoma, kad ji bus išsiųsta į Ispaniją.

Washingtonas. — Valstybės departamente susilaikoma nuo komentarų apie Argentinos perversmą ir sakoma, kad Amerikos santykiai dėl to nepasikeis. Vadinasi, reikia laukti greito juntos pripažinimo.

Washingtonas. — Gazolino kainos kurį laiką bus pastovios, bet atostogų laikui prasidedant pakils, pranašauja ekonomistai.

Londonas. — Ugandos diktatorius Idi Amin atsiuntė laišką lordui Snowdon, sakydamas, kad jo skyrybos su princese Margarita yra „gera pamoka muils vyrams, kad negalima imti žmonų iš labai aukštų sluoksnių“. Amin vienu laiku turėjo keturias žmonas, šiuo metu tik dvi.

KALENDORIUS

Kovo 25: Svč. M. Marijos Apieškimas; Kvirinas, Dula, Vaisvilas, Kantė.

Kovo 26: Kasijus, Teklė, Vyntas, Gėla.

Saulė teka 5:48, leidžias 6:07.

ORAS

Daugiausia saulėta, kiek vėsiu, apie 60 laipsnių.

Liūdni pranašavimai apie Rodeziją

Dublinas. — Sean McBride, Jungtinių Tautų komisierius Namibijai (Pietų-Vakarų Afrika), tvirtina, kad kito mėnesio vidury Rodezija kris, pateks juodiesiems. Jeigu ministeris pirmininkas Ian Smith nenori didelės nelaimės baltiesiems, kraujo praliejimo, jis turi veikti labai skubiai, tartis su juodaisiais, kol dar ne vėlu.

Stockholmas. — Juodųjų afrikičių vyskupas Abel Muzorewa, Afrikos tautinės tarybos pirmininkas, Švedijos televizijai duotame pasikalbėjime aiškiai sakė, kad juodieji Rodezijos gyventojai prašys kubiečių karių pagalbos prieš Rodezijos baltuosius.

Lusaka. — Zambijos sostinėje susirinko Mozambiko, Tanzanijos, Bostvanos ir Zambijos prezidentai ir tariai, kokių karinių priemonių imtis prieš Rodeziją.

Londonas. — Per britų televiziją kalbėdamas Libijos diktatorius Kaddafis prisipažino, kad jis remia šiaurės Afrikos teroristus — IRA.

Washingtonas. — Ateinantį sekmadienį visam pasauliui bus 4 bilijonai gyventojų, sako Population Reference Bureau. Nuo 3 iki 4 bilijonų žmonių pranaša per 15 metų.

A. Terlecko vargų grandinė

Maskvos Saugumo nemalonėje

Vieno žmogaus terorizavimas tęsiasi 30 metų

Antanas Terleckas kurio lygia aprašyta ir „Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronikos“ Nr. 9, pasakoja savo vargus, kratas, suėmimus, kankinimus ir kitokią KGB praktiką, kuri nesibaigia per visus 30 metų. Jo kankinimų istorija yra liudijimas, kokią pragarę reikia gyventi žmogui, jei jis nedaro kompromisų su savo sąžine.

FSRS VALSTYBĖS SAUGUMO KOMITETO PIRMININKUI J. V. ANDROPOVUI

1974 metų gruodžio 23 penki čekistai ir du komjaunoliai-aktyvistai apsiėmė pas mane „pasveikinti“ su Sv. Kalėdom. Jų šventinė „dovana“ buvo ordėris kratai. Lyg ir savotiškas jubiliejus, nes pirmoji krata buvo padaryta mano tėvų namuose (Krivasalio kaime, Ignalinos rajone).

1944-47 m.m. mane daug kartų kratė be prokuroro sankcijos. 1945-1955 metais čekistai buvo per daug užimti, kad galėtų laiką kratoms. Paprasčiausiai iškviesdavo į Karinį komisariatą ir iš ten pergabendavo į MGB.

Po XX partijos suvažiavimo mane kratydavo dažniausiai su formalia prokuroro sankcija. Kai kada mano butas buvo iškrečiamas ir slapta. Pavyzdžiui, 1964

spalio 16 čekistai atvyko pas li-

kusią namuose mano žmonos motiną, Ursulę Keraitienę, ir išvežė ją „pasikalbėti“ apie žento reikalus, kuris, pagal juos retai lanko bažnyčią, bet dėl kovos su tarybų valdžia susidėjo su rusais ir net žydais. Kitį čekistai tuo metu tikrinio mano knygas ir užrašus.

Už ką KGB terorizuoja mane štai jau daugiau, kaip 30 metų? Mano tėvai turėjo tik 3 ha žemės, ir jiems dažnai tekdavo kumečianti pas dvarininkus.

1940 metais tarybų valdžia jiems davė 3 ha žemės, o 1944 m. — 7 hektarus. Mano motinos brolis 1940-41 m.m. dažnai įtikinėdavo tėvą, kad tik Stalinas išgelbės mūsų šeimą nuo skurdo.

Tačiau ji pati su žmona ir mažamečiais vaikais 1941 metų birželio 14 išvežė į Sibirą. Pakeliui į lagerį ji atskyrė nuo šeimos. Jis pats po kelių mėnesių žuvo lageryje. Badu mirė ir jo žmona.

1941 metų naktis iš 14 į 15 dieną liko mano atmintyje visam laikui. Tėvai išėjo atsisveikinti su tremiamais į Sibirą. Aš buvau ta da 13-kametis berniukas. Tą naktį mano sieloje užgimė neišnaikinama neapykanta Stalinui... Kai būdamas studentu, klausydavau paskaitų apie nesavanaudišką Staliną, mane manė mažai lietuvių tautai, neapkenčiant ir tų, kurie tvirtino tą melą.

(Bus daugiau)

Jacksono populiarumas mažėja

Washingtonas. — Sen. Henry Jacksonas pasidarė mažiau populiarus darbininkijoje. Apklaustinėjus 1,750 AFL-CIO aktyvistų, suvažiavusių į keturis Amerikos miestus, už Jacksoną pasisakė tik 289 veikėjai. Labiausiai iškilęs demokratų kandidatas ir prezidentas Jimmy Carter stovi dar blogiau — vos 127 balsai. Daugiausia visi pasisakė už ne kandidatą sen. Humphrey — 1,102 atstovai.

Reagan laimėjo prieš Fordą

Raleigh, N. C. — Pirminiūose balsavimuose N. Carolinos valstijoje respublikonų sąrašas netikėtai laimėjo Ronald Reagan, surinkęs 52 proc. balsų, kai prezidentas Fordas tik 46 proc. Tai buvo pirmas Reagan laimėjimas iš penkių pirminių balsavimų.

Demokratų sąrašas ir čia laimėjo buvo Jimmy Carter su 54 proc. Už jo liko George Wallace su 35 proc., kai Henry Jacksonas tegavo 4 proc. Kiti dar mažiau.

Sadato kaltinimai Maskvai

Kairas. — Prezidentas Sadatas apkaltino sovietus noru skaldyti arabų pasaulį, vienas žalis kurstyti prieš kitas. Sadatas, kuris praėjusią savaitę panaikino draugystės ir kooperavimo sutartį su Maskva, sakė, jog nedovanotina, kad Maskva nori sudaryti sąsą su kai kuriais arabų kraštais, ir galia, kad yra tokių, kurie ant to kabliuko kabinaisi. Konkrečiai jis neminėjo arabų kraštų, bet Sirijos vardą paminėjo kalbėdamas kita tema, apgailestaudamas, kad ji kursto Libano civilinį karą, siųsdama ginklus abiem kariaujančiom pusėm.

New York. — Naujas Amerikos ambasadorius Jungtinėms Tautoms William Scranton Saugumo Taryboje apkaltino Izraelio praktiką užimant arabių žemėse kurti savo sodybas ir bandyti jose amžinai pasilikti. Tas pats taikoma ir Jeruzalės miesto rytinei daliai.

Washingtonas. — Atstovų rūmai 229:181, trūkstant 45 balsų iki dviejų trečdalių, negalėjo priimti konstitucinės pataisos, kuria Washingtono, D.C., gyventojams būtų suteikta balsavimo teisė. Jei ją priimtų Kongresas, turėtų dar ratifikuoti ir du trečdaliai valstybių.

Mirė britų maršalas Montgomery

Londonas. — Lauko maršalas Viscount Montgomery („Monty“), 88 metų, II pasaulinio karo britų kariuomenės vadas, mirė. Laikomas vienu geriausių kokių britai turėjo, karo vadu. Ypač pagarsėjo savo operacijomis prieš vokiečius ir italus Afrikos dykumose ir tiesioginiai buvo atsakingas už 1944 metų invaziją į Normandiją. Bus laidojamas Windsore su visomis iškilėmis.

Vartotų automobilių pardavimo rinka Maskvoje. Užsienio spauda skelbia tokių automobilių kainas: Mercedes-Benz — 20.000 rublių, Ziguli — 12.000 rb. Už „Volgą“, kurios legali kaina 5.500, čia mokama 12.000 rublių, nors toks automobilis jau yra padaręs 90.000 kilometrų kelio.

Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Rankraščius siųsti adresu:
E. Pakalniškienė, 3948 S. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60639
Telefonas FR 6-6189

SV. KAZIMIERO ŠVENTE CHICAGOJE

Kovo 7 d. į Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią rinkosi vyčiai ne tik iš Chicago, bet ir iš užmiestų dalyvauti Sv. Kazimiero dienos minėjime. Parapijos salėje susirinkusių vyčių ir jų šeimų plevėsavai priekyje, keliolika Kolumbo riterių su gražiomis uniformomis vadovavo eisenai. Jie teikė minėjimui iškilmingumo. Ilga eiseną žygiavo į bažnyčią pasimelstį į savo globėją Šventą Kazimierą.

Prieš mišias ketvito laipsnio medalius pašventino vyskupas Vincentas Brizgys. Garsiai kalbėjo priešais žodžius į ketvirtą laipsnį keliamieji: "Viešpatie, priimk mūsų vytiškas širdis, mūsų gerus troškimus ir pasiryžimus. Tavo garbei ir mūsų krašto bei tėvynės naudai. Mes norime įdiegti į savo sielą — šūkį Dievui ir Tėvynei, bet norėtume, kad ir visi kiti mūsų broliai ir sesės degtų tais pačiais idealais. Tegų taip įvyksta. Šventasis Kazimierai, mūsų globėjau, saugok ir vėsk mus organizacinio veikimo kilniais keliais".

Vyskupas ant kaklo pakabino medalius pašventino vyskupas Vincentas Brizgys, asistavo jant kan. P. Juknevičius ir kun. Kireliū. Evangeliją skaitė parapijos klebonas prelatas D. Mozeris. Pamokslą pasakė vyskupas. Gražių minčių vyčiai išgirdo jo pamokslą. Patarė mokytis iš Sv. Kazimiero, kuris suprato gyvenimo prasmę. Išgyrė vyčių organizaciją, kad ji brangina savo tikybą ir tautybę.

Vyną į vandenį prie altoriaus atnešė 36 k. pirmininkė Sabina Klatt ir 112 kuopos pirmininkas Aleksandras Mockus. Mišių pabaigoje sugiedotas Lietuvos himnas. Po mišių vyčiai vyko į Vyčių salę pusryčiams. Artį dviejų šimtų žmonių į juos prisirinko. Rengimo komitetas organizuotai ir tvarkingai buvo pasiruošęs priimti šventės dalyvius. Stalai gyvųjų gėlių žiedais papuotė. Ant garbės stalo didelėje gražių gėlių puokštėje buvo auksinėmis raidėmis parašytas lapelis su Amerikos nepriklausomybės paskelbimo data, o staltiesės pakraščiai papuošti Amerikos vėliavų spalvomis. Gėlių minėjimui aukojo Waley Tenclinger. Salės gale kabojo didelis Sv. Kazimiero paveikslas ir spalvotas Lietuvos Vytis. Visur buvo graži ir iškilminga, tarytum banketui pasirodė.

Šventės rengimo komiteto pirmininkė Irena Norušytė pasveikino susirinkusius. Padėkojo komitetui už įdėtą darbą. Ypač dėkojo Irenai Sankutei už naudingus patarimus ir Vincui Samoškai už didelę moralinę paramą minėjimą ruošiant. Paprašė kan. P. Juknevičių sukalbėti maldą, po to svečius vaišintis. Geras patarimas buvo prieš stalų — tai nepelnas jaunos, energingos Irenos Norušytės.

Pusryčių programai vadovavo Dovydas Gaidas, 36 kuopos narys, Kolumbo riteris, veteranas Don Varnas posto narys ir laidotuvių namų savininkas Brighton Parke. Jis dosnus vyčiams. Supažindino su svečiais prie garbės stalo: Rūta Dagienė, Mildreda Jagielienė, Ignas Sakalas, Aleksandras Pakalniškis, vyskupas Vincentas Brizgys, kanauninkas Povilas Juknevičius, Sabina Klatt

Soliatė Prudencija Bičienė, Lietuvos vyčių 112 kuopos narė Chicagoje, daug padeda vyčiams jų šventėse.

vynėje galės laisvai išpažinti savo tikėjimą ir galės laisvai melstis į Sv. Kazimierą.

Po kalbos ritualų pirmininkė Rūta Dagienė pakvietė vyskupą prisiegti trečio laipsnio medalius. Į trečią laipsnį buvo pakelti trys vyčiai: iš 36 kuopos — Cerniuvienė, iš 112 kuopos — Adelė Jasaitienė ir Aleksandras Pakalniškis jaunesnysis.

Kiekvienais metais per Sv. Kazimiero šventę Chicagoje yra pagerbiamas organizacijai nusipelnęs asmuo. Šiais metais buvo pagerbti du: Jeronimas Jankus ir Napoleonas Sapkus. 36 kuopos pirmininkė Sabina Klatt iškėlė juoduvių po dovanelę ir pagyrė už pareigumą nešant vėliavas paraudose, bažnyčiose, šventėse ir kitur. Pirmininkė ta pačia proga padėkojo rengimo pirmininkei Irenai Norušytei už gražų minėjimo suorganizavimą.

Vincas Samoška priminė, kad norintieji vyksti į eucharistinį kongresą Philadelphiaje turi užsiregistruoti pas jį, kad būtų galima žinoti, kokiam skaičiui nusamdyti autobusus. Taip pat ir kambarius viešbutyje.

Aleksandras Mockus ragino kovo 27 d. ateiti į vyčių salę, kad vyks vartotų daiktų išpardavimas. Pelnas bus skiriamas salės išlaidoms. Vytis Kevėza pasakė savo eilėraštį apie Sv. Kazimierą.

Minėjimas buvo baigtas maldą, kuriai vadovavo kan. P. Juknevičius.

S.D.J.

RUOSKITES Į SEIMĄ

Seimas organizuojamas pilnu tempu. Daytonas beveik baigė sudaryti pagalbinus komitetus. Yra du seimo pirmininkai: Eleonora Stuzienė ir Walter Lastoskie. Garbės nariai Mary Lucas ir Stasys Vaitkus pakviesti garbės pirmininkais.

Mes norėtume, kad pasitaupytumėte bent dalį savo atostogų ir praleistumėte jas su mumis. Planuojame nepaprastą programą. Laikui bėgant pranešime, kas bus daroma seimo metu. Norime, kad seimas būtų pilnas

APLANKYKIME SENOSIOS LIETUVIŲ IŠEIVIJOS PARODĄ

Ji įvyks balandžio 2 — 4 d. Jaunimo centre

"Draugo" dienraštis, minėdamas Jungtinių Amerikos Valstybių 200 metų, lietuvių masinės emigracijos į Ameriką 100 metų ir savo dienraščio 60 leidimo metų sukaktis, ruošia senosios lietuvių išeivijos istorijos, gyvenimo, darbų ir veiklos parodą.

Paroda įvyks balandžio 2, 3 ir 4 dienomis (penktadienį, šeštadienį ir sekmadienį) Jaunimo centro didžiojoje salėje, 5620 So. Claremont Ave. Lankymo valandos: penktadienį nuo 7 iki 10 val. vak., šeštadienį ir sekmadienį nuo 10 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Parodoje bus pavaizduotas senosios lietuvių išeivijos ir jų organizacijų gyvenimas nuo emigracijos pradžios iki pokario meto naujosios emigracijos (1950 metų) laikų. Bus sutelkta apie 3000 eksponatų — fotografijų, įvairių dokumentų, laikraščių, knygų, žurnalų, medalistikos ir kitokių dalykų, kurie vaizdžiai kalbės, kiek daug Lietuvai ir Amerikai yra padarę senoji lietuvių išeivija. Malonu pastebėti, kad parodoje yra juostas ir Lietuvos vyčių skyrius.

Parodos proga išleidžiamas 64 puslapių apimties specialus leidinis lietuvių ir anglų kalbomis, kuriame bus pavaizduoti Amerikos lietuvių išeivijos darbai.

"Draugo" dienraštis maloniai kviečia visus Lietuvos Vyčius į šią parodą atvykti. Senieji ateiviai ir jų ainiai galės pamatyti, kad jie daug yra padarę, o naujieji ateiviai pamatys, kiek daug jų pirmtakai — senoji lietuvių emigrantų karta yra atlikusi.

Iki mielo pasimatymo.

Jūsų

"Draugas"

pramogų, neužmirštant ir organizacijos reikalų svarstymo.

Mykolas ir Pranciška Petkai apsiėmė tvarkyti seime jaunųjų reikalus. Tad kuopos, kurios turi jaunučių, turėtų susirinkti su jais. Norėtume, kad jaunučių kuopos būtų seime atstovaujamos visu šimtu procentų. Daytono jaunieji vyčiai ruošiasi priimti jaunuosius savo svečius ir su nekantrumu jų lauks.

Atsiminkite pataupyti seimui dalį savo atostogų. Atvykite į Daytoną, į pasaulinį oro susisiekimo centrą. Seimas įvyks rugpjūčio 25-29 dienomis. (Iš "Vyčio" vertė A. Pakalniškis)

PRAILGINAMAS VALANČIAUS KONKURSO TERMINAS

Valančiaus konkurso organizatoriai telefonu ir laiškais buvo prašyti prailginti konkurso terminą, nes, kaip jie sako, tema yra istorinė ir reikalauja daugiau laiko, kad būtų tinkamai pavaizduota. Konkurso terminas buvo š. m. kovo 31.

Šis prašymas buvo nuodugniai apsvarstytas. Prieita išvados, kad yra prasminga prailginti konkurso terminą, nes tokiu atveju į konkursą pateks geresni kūriniai. Todėl konkurso terminas nukeliamas iki 1976 lapkričio 1.

Kaip buvo skelbta, yra trys premijos.

Romano premija — 1000 dol. Jis turi vaizduoti vysk. Valančiaus veiklą ir jo reikšmę mūsų tautai.

Dramos premija — 500 dol. Ji gali vaizduoti vieną vysk. Valančiaus gyvenimo iškarpa, kuri išskeltų jo asmenybę ir jo reikšmę lietuvių tautai. Turi būti pritaikyta mūsų teatro sąlygom, suvaidinama maždaug per 2 val.

Novelės premija — 250 dol. Ji gali vaizduoti vieną vysk. Valančiaus gyvenimo momentą, kuris išreikštų jo idėjas. Novelės ilgis 20 - 35 pusl.

Terminas — 1976 lapkričio 1. Adresuoti, Vysk. Valančiaus Konkursas, c/o Kultūros Židinis, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Pasirašoma slapyvardžiu. Atskirame voke, ant kurio užrašyti vardas, pavardė, adresas, telefonas.

Kūriniam įvertinti sudaryta komisija. Į ją įeina: dr. Juozas Gimbis, Henrikas Kačinskas, Alija Štakinienė, Vytautas Volentas, Leonardas Žitkevičius.

SV. KAZIMIERO ŠVENTE CLEVELANDE

Clevelando Lietuvos vyčių 25 kuopa ir senjorai kovo 7 d. drauge pagerbė savos organizacijos globėją Sv. Kazimierą. Pagerbinas prasidėjo Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėje, kur šios šventės dalyviai susirinko. Eisenoje dalyvavo trys vėliavos. Amerikos vėliava nešė Viktoras Augustas, 25 kuopos pirm. Antanas Bujokas, vyčių senjorų — Feliksas Juras. Eisenos dalyviai buvo pasipuošę Lietuvos vyčių organizacijos garbės ženklais. Visi žygiavo į bažnyčią sv.

Premijų mecenatas — dr. Jonas Lenkaitis. Konkursą skelbia ir ji tvarko — Lietuvių Rašytojų Draugija.

SACHMATAI

Kazio Skėmos simulas, duotas Detroito sachmatininkams, baigėsi Skėmos naudai 10-1. Buvo laukta daugiau dalyvių, nes užsirašė į simulaną 31 žaidikas.

Bostoniškiis jaunuo's Tomas Gurnius puikiai sužaidė Boylston klubo "Sturges Memorial" turnyre kovo 13-14, pasidalinę pirmą vietą ir piniginių prizų su kitais dviem varžovais, "Rezerve" grupėje. Visi trys surinko po 4-1 taškų. Šių eilučių autorius turėjo pasitenkinti 50 proc. pasikme 2½ - 2½.

Tarp miestelių telefono rungtynių lentelė po keturių ratų: Washington — 3-0 12-8, N. York — 2-0 10-4, Cleveland — 2-2 13-11, Chicago — 2-2 11½ - 10½, Los Angeles — 1½ - 1½ 12-12, Miami 1½ - 1½ 9½ - 0½, San Francisco — 1½ - 1½ 8½ - 9½, Boston 1-2 6½ - 9½, Houston 0-4 7-17.

Kazys Merkis

SU BURINIŲ LAIVU PER ATLANTĄ

Gegužės 16 d. iš Airijos buriu laivą iš žuolinių griaučių aptrauktų jautių odomis, žada išplaukti į Ameriką penki airiai. Jie nori įrodyti, kad jų protėviai jau VIII-ame šimtmetyje, kaip sako legenda, yra perplaukę Atlantą, ir kad Kolumbas tai padarė.

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7252
RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIŲ TELEVIZIJŲ APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

mišių išklausyti ir priimti į savo širdis šv. Komuniją.

Sv. mišias atnaušo ir pamokslą pasakė kun. Jonas Kidykas. Gaila, kad vyčių vardas nebuvo paminėtas per pamokslą. Mišioms pasibaigus parapijos choras, Reginos Brazaitienės vadovaujamas, sugiedojo vyčių himną: "Nuženk, Galybė, iš Dangaus". Ta staigmena vyčiai buvo sujaudinti ir dėkingi yra muzikai R. Brazaitienei ir chorui.

Po pamaldų dalyviai Lietuvių namų valgykloje valgė bendrus pietus. Jie buvo pradėti maldą, kurią sukalbėjo garbės narys J. Sadauskas. Skaniais valgiais pasistiprinus, prabilo 25 kuopos pirm. Viktoras Augustas. Jis pasveikino dalyvaujančius ir pasidžiaugė, kad taip iškilmingai pagerbiame vyčių organizacijos globėją Sv. Kazimierą. Antras kalbėjo garbės narys Juozas Sadauskas. Džiaugėsi, kad vyčiai kiekvienais metais savo organizacijos globėją Sv. Kazimierą pagerbia ir į jį pasimeldžia. Ragino visus perskaityti paskutinį "Vyčio" numerį, kuriame dr. Jokūbas Stukas rašo kaip mylėti savo tautą, jos gražią kalbą, dainas, o labiausiai savo tėvelių tėvynę Lietuvą. Šie dr. prof. Jokūbo Stuko žodžiai turėtų pasiekti visą mūsų lietuviškąją spaudą, kad visi galėtų juos perskaityti.

Po Juozo Sadausko kalbos minėjimas baigtas. Maldą sukalbėjo vyčių senjorų pirmininkė M. Trainauskaitė. Šventės surengimu rūpinosi 25-ta kuopa. Granitas

VARTOTŲ DAIKTŲ IŠPARDAVIMAS CHICAGOJE

Chicagoje, Vyčių salėje, šį šeštadienį bus vartotų daiktų išpardavimas. Jį ruošia vyčiai, norėdami tuo būdu sušaukti pinigų savo namų išlaikyti. Išpardavimui aukojamos prekės priimamos Vyčių salėje šį vakarą ir ryto vakarą. Pats išpardavimas prasidės 9 val. šeštadienio rytą. Vyčių salės adresas: 2455 West 47th Street.

rė tik septyniems šimtmečiams praslinkus.

Jų būrinis laivas, pavadintas "Brendan" vardu, yra 12 metrų ilgio, banano formos ir neplūgi trijų metrų konstrukcija yra padaryta pagal senųjų keltų statytus laivus. Laivo kapitonas — vadas yra 34 metų amžiaus Timothy Severin, geografas — keliautojas ir knygų autorius. Tačiau šis laivas skirsis nuo viduramžių laivų savo moderniais technikos įrengimais — radijo, kompasu, sextantu, pripučiama gelbėjimosi laivelu ir t. p.

Apie kitus bendrakeleivius Severin dar nieko negali pasakyti, bet tarp jų turės būti vienas navigatorius, vienas fotografas, vienas buriuotojas. Savanorių šiai kelionei netrūksta.

A. T.

PADĖKA

Kovo 19 d., šv. Juozapo šventės, viečiadamas Floridoje, atšvenčiant savo vardadienį, suailankdamas iš savo mielių prietelių gausių sveikinimų su maloniais linkėjimais žodžiu, laiškais ir telefonu.

Negalėdams asmeniškai visiems padėkoti, šiuo reikiu savo nuoširdžią padėką visiems suteikusiems man malonumą savo šiltais linkėjimais.

Išskirtinai dėkoju ponams Onai ir Jonui Šostakams, kurie, kad ir kluksio apstovose, padarė man moloniją staigmenę, suruošdami vaišes. Ačiū visiems.

Juozas Leščinskis

Miami Beach, Fla.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4545 WEST 63RD ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 3-8888
Second Class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Press Society.

Subscription Rates: \$28.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$26.00. Canada \$28.00. Foreign Countries — \$29.00.

Paslaugos: Pateikiama mažiausia už gautas prenes, ratas nesunčiamai. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adresu, gavus iš jo mokėsi, atžymima, iki kada skaitytojas yra užsimokėjęs.

"Draugo" prenumerata mokama iš anksto

	metams 6 mėn. 3 mėn. 1 mėn.
Chicago, Cook, Ill.	\$28.00 \$15.00 \$10.00 \$4.00
Kanadoje	\$26.00 \$15.00 \$10.00 \$4.00
Kitur	\$26.00 \$15.00 \$10.00 —
Užsienyje	\$29.00 \$17.00 \$11.00 —
Sveikintis	\$18.00 \$10.00 —

Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 9:30 — 12:00.
Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

Tel. PR 3-8229

DR. ANNA BALIUNAS

2856 West 63rd Street
AKTŲ, AUSŲ, NOSIŠIŲ IR
GERKLIO LIGOS
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Alkaloje ir moterų ligos
Ginekologinė chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford
Medical Building) Tel. LU 3-6446
Pirmą mėnesį pagal susitarimą
Jei neatliekama, skambinti 374-8904

DR. VL. BLAZYS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Ave.
Val.: pirm., antr., ir ketvirtą
6 iki 7:30 val. vakaro.
Šeštadienį nuo 1 iki 3 val.
Pagal susitarimą
Ofiso telefonas: WA 3-2870
Road, tel. WALBRIDGE 3-9446

Tel. Ofiso HE 4-5846, rez. 358-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val. pirm. ketv. 1 iki 6 popiet
antr., penktą 1-5, treč. ir šešt. tik
susitarimu

Dr. Ant. Rudoko kabinetas perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS
2708 West 51st Street
TEL. GR 6-3400
Val. pagal susitarimą: pirm., antr.
ketv. 1-4 ir 7-9; antr., ir penkt.
10-4, šeštadienį 10-3 val.

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
Specialybė — Nervų ir
Rimties Ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą
Road, tel. — GI 8-6873

DR. W. M. EISIN-EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIA
6132 So. Kedzie Ave. WA 3-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei
neatsiliepiama, skambinti: MI 3-0901.

Tel. — BE 3-8886

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akčių Ligos
3997 West 108th Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso telefonas: PR 3-2229

DR. JANINA JAKŠKEVIČIUS

JOKIA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirm., antr., ketvirt., ir penkt.
nuo 12 iki 4 val. ir nuo 5 iki 8 val.
vak. šeštadienį nuo 1 iki 3 val.

Ofs. PO 7-6886 Res. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3944 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. V. JUCAS

659-4441 — LO 1-4005
Jei neatliekama, skambinti 561-1070
ODOS LIGOS — CHIRURGIA
Ofiso: 1602 N. Western Ave.
6314 N. Western Ave.
Valandos pagal susitarimą

Visi telefonai 652-1581

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1467 So. 50th Street, Chicago
Val. telefonas 10-12 ir 4-7, Trečd.
ir šeštadienį tik susitarimu

Tel. ofiso ir buto Olympic 3-4156

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Chicago
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
Išskyrus trečiadienį.
Šeštadienį 12 ir 4 val. popiet.

DR. WALTER J. KIRSTUK

(Lietuvių gydytojas)
3975 West 90th Street
Val. pirm., antr., ketvirt., ir
penktadienį nuo 12-4 val. popiet ir 4-8
val. vak. Šeštadienį 12-2 val. popiet o
trečiadieniais uždaryta.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto
iki 1 val. popiet.
Ofiso tel. RE 7-1168; rez. 358-2619

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-oje ir Campbell Ave. kampa)
Val.: pirm., antr., ketvirt., ir
penkt. 8 iki 7 v. p. p. Tik susitarimu

Tel. 778-6593

DR. VIDAS J. NEMICKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Valandos pagal susitarimą

OPTICAL STUDIO

VIOLETA KAROSAITE
7051 So. Washington, tel. 778-0768
Pritaikomi akiniai pagal gydytojo
receptus.
Didelis akinų rūmų pasirinkimas.
Val. pirm., antr., penkt. 10-6:59.
Ketv. 1-5. Vak. 5-9 v. p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

Telef. — 282-4422

DR. ROMAS PETKUS

AKTŲ LIGOS — CHIRURGIA
Ofiso: 111 NO. WABASH AVE.
4900 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLEKAS

OPTOMETRISTAS
(Kalba lietuviškai)
2618 W. 71st St. — Tel. 737-6148
Tikrina akiniai Pritaiko akinius ir
contact lenses

Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ POSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIA
2656 W. 63rd Street
Val. antr., nuo 1-4 popiet
ir ketv. nuo 5-7 vakare
Ofiso tel. 776-2880; rez. 448-8885

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS
Adresas: 4206 W. 63rd St.
Ofiso telefonas: RE 3-64

LIUDNI FAKTAI

Nepaisant, kad prez. Fordas atmetė detentės tūrinę, šis žodis tebeskamba amerikiečių spaudoje ir prezidentinių kandidatų kalbose. Daugumas laikraščių rašo, kad detente yra vienos krypties gatvė, kad tai yra didžiausias Maskvos laimėjimas. „The Arizona Republic“ dienraštis paskelbė vedamąjį „Detentės mirtis“, kuriame įrodo, kad tikroji detentė pradžia yra 1973 m. gegužės 29 d., kada tuometinis prez. Nixonas pasirašė sutartį su Brežnevu. Sutartyje numatyta, kad būtų dedamos pastangos išvengti įvairių konfliktų, kad būtų išvengti kitų valstybių reikalų tiesiogiai ar netiesiogiai. Tačiau, pagal laikraštį, dar rašalui nenudžiuvus, jau Maskva prasižengė tai sutarčiai, išsiųsdama arabams karą su Izraeliu ir taip pat arabams patardama sustabdyti Amerikai alyvos pardavimą. Tos sutartys buvo paryškintos Helsinkio konferencijoje, bet, nepaisant to, Maskva įsikišo į Angolos karą ir taip detentė galutinai mirė vos trejų metų amžiaus.

Baltijos tautų padėties nekeičia jokie Helsinkio susitarimai. Valstybės yra pavergtos, ir mūsų visą galimą kovą reikia vesti toliau ir dar aktyviau, kaip tai yra buvę prieš visus susitarimus. Galima teigti, kad Helsinkio konferencija nieko nereiškia, bet jeigu ji tokia nereikšminga, anot kai kurių kongreso narių, kam ji ten reikėjo vykdyti pačiam JAV prezidentui.

Prieš kiek laiko Tassas paskelbė žinią, kad Amerikoje kai kurie kandidatai, norį laimėti dešiniųjų balsus pasisako prieš detentę. Sovietai ją gina ir, esą, tik taikos priešai norį įtampos didinimo. Batuno išleistame rašte rašoma: „Po Helsinkio konferencijos, daugumos Jungtinių Tautų atstovybių nuomone, Pabaltijo kraštų klausimas politinių atžvilgiu atsidūrė daug blogesnėje padėtyje. Dėl to mūsų veikla pasidarė daugiau komplikuotė. Visą akciją reikėjo keisti ir papildyti, ypatingą dėmesį kreipiant į tuos kraštus, kur sovietiškojo komunizmo propaganda turi daug įtakos“.

Kaip jau „Draugo“ buvo rašyta, Washingtono kovo 9 d. įvyko spaudos konferencija etninių grupių vadovams ir laikraščių redaktoriams. Joje dalyvavo Altonas pirmininkas ir LB atstovai. Kalbėjo ir į paklausimus atsakė valstybės sekretoriaus asistentas Europos reikalams Arthur A. Hartman. Ir kada jis paklausė, ar nepagerėjo pavergtųjų padėtis po Helsinkio konferencijos, salėje kilo šūksniai, kad ne, tik ne pagerėjo, bet, priešingai, spaudimas dar padidėjo. Hartman pripažino, kad po Helsinkio konferencijos Baltijos valstybių

padėtis nepasikeitė, kad Ameriką nepripažįsta sovietinės okupacijos, bet, kodėl Baltijos valstybės išbrauktos JAV žemėlapiuose, jis nepaaiškino.

Praėjusį sekmadienį „Chicago Sun Times“ kolumnistai Rowland Evans ir Robert Novak paskelbė straipsnį, kad prez. Fordo vyriausybės aukštieji pareigūnai slapta diskutavo tolimosios distancijos politikos klausimais. Debatų metu sekretoriaus Kissingerio dešinioji ranka Helmut Sonnenfeldt išrodinėjo, kad, norint išvengti trečiojo pasaulinio karo, reikia organinės sąjungos tarp Sovietų Sąjungos ir Rytų Europos. Praėjusiu metų gruodžio mėnesį Londone buvo Jungtinių Amerikos Valstybių Europos šalių ambasadorių konferencija, kurioje Sonnenfeldt išdėstė JAV valstybės departamento intencijas, teigdamas, kad JAV politika turi siekti evoliucijos, kuri Sov. Sąjungą sujungtų į organinį vienetą. Esą, Sovietų dominavimas Rytų Europoje remiasi jėga, taautos nori išlaisvinti ir todėl gali kiekvienu metu kilti trečiasis pasaulinis karas.

Toks „organinis“ sujungimas reikštų, kad visos pavergtos valstybės turi būti pavergtos Maskvos be jokio nepriklausomumo šėšelio. Gera, kad prez. Fordo vyriausybės sluoksniuose toks Kissingerio patarėjo siūlymas susilaukė didelės kritikos. Jeigu jau laikomas Kissingeris detentės architektu, tai Sonnenfeldt eina dar toliau ir siūlo pripažinti Sovietų imperiją Rytų Europoje.

Be abejo tai dar neįvyko, tačiau reikia budėti, kad neįvyktų, ir reiklia įvykiams bėgti už akių. Gerai, kad žurnalistai tai iškelė, tai nebėra paslaptis ir tai sujaudino pavergtųjų tautų žmones Vakaruose. Tačiau, jei kada Kissingeris pasitrauktų, sekretorius gali tapti Sonnenfeldt ir savo projektą dar aktyviau gali bandyti praveisti. Niekas taip greit nepasikeitė, jokios detentės, Helsinkio konferencijos ir jokie projektai nesumažins pavergtųjų noro išlaisvinti. Viena su Sonnenfeldtu tenka sutikti, kad tokia padėtis tikrai nenormali ir amžinai tautos nebus pavergtos. Tai rodo istorija.

Reikia sutikti ir su „Chicago Tribune“ kovo 6 d. vedamuoju, kad ne detentė, bet Amerikos stiprumas pasaulį išgelbės nuo trečiojo pasaulinio karo. Taika ateina ne mažinant apsiginklavimą ar budrumą, bet tik didinant ir mūsų lietuvių įvairių konferencijų ir susitarimų metais pareiga nuolat budėti, nes tie vadinami atlyžiai ateina pavergtųjų sąskaita.

AL. B.

Spaudoje ir gyvenime

„TECHNIKOS ŽODŽIO“ SUKAKTIS

Lietuviai inžinieriai ir architektai leidžia savo profesinį žurnalą „Technikos Žodis“, kuris eina jau 25 metus. Sukakties proga žurnale G. J. Lazauskas tarp kitko rašo: „Metant istorinį žvilgsnį į visus Lietuvos inžinierių profesinės veiklos laiko tarpsnius, pradėdamas nuo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo pirmųjų dienų ligi dabar, tenka konstatuoti, jog mūsų techninė ir profesinė spauda ėjo greta su bendrąja mūsų inžinierių organizacijų veikla. „Technikos Žodis“ yra išvystojęs padarinius, turįs ypatingas funkcijas tiek veiklos pobūdžio, tiek skirtingų vietovių, tiek ir visuomeniškumo bei kitais atžvilgiais. „Technikos Žodis“ ne tik mūsų sąjungų (PLIAS ir ALIAS) veikloje, ne tik plačioje visuomenėje, bet ir, skliaurau kalbant, žurnalistikos užima atitinkamą vietą. Šiuo atveju kalbant apie žurnalistikos žanrus, „Technikos Žodis“ ypač pasižymi ty žanrų gausumu, lyginant kitą bendrąją spaudą. Iš pirmo žvilgsnio daug kam atrodytų, kad „T. Ž.“ yra tik siauros srities žurnalas. Bet taip nėra. Jis apima ne

tik profesines sritis, bet ir dangelių bendrųjų visuomeninių, kultūrinių ir kt. sričių. „Technikos Žodyje“ atsispindi viskas, kas tik profesinė, mokslinė, visuomeninė, lietuviška ir t. t., atsispindi net aukščiausios bendrosios žurnalistikos žanras (jei ne išties, tai bent dalinai) — publicistika, kas pastebima atskiruose straipsniuose ir kai kuriuose įžanginiuose.

Apžvelgęs praeitį, autorius pastebi: „Nuo 1974 m. „Technikos Žodis“ iš dvimėnesinio žurnalo pereiną į trimėnesinį, paliekant bendrą metinį puslapių skaičių tą patį. Tai padaryta norint palengvinti techninės spaudos darbą ir sureguliuoti žurnalo periodiškumą. Pradėta samdyti mašininkę, kad liktų daugiau laiko redagavimui ir medžiagos telkimo reikalams. Taip pat nuo tada įvesta spec. redakcinė kolegija iš įvairių skirtingų keturių vietovių. Taip pat įsistatė prie Los Angeles skrybiaus spaudos sekcija.“

Reikia tik džiaugtis mūsų sąjungos ir jos spaudos gyvastingumu.

SILPNOJI SOVIETŲ GRANDIS

Komunistų partija nepajėgė pakelti žmonių gerovės

GEDIMINAS GALVA

Vakarietiškoji, ypač amerikiečių spauda kreipė ypatingą dėmesį į Vakarų Europos kai kurių kraštų komunistų partijų nušilimą nuo Sovietų. Šis reikalas yra labai senas. Ypač ryškus valdančių komunistų partijų nesutarimas, neužsibaigęs net šiuo metu.

Komunistų partijos 25-me suvažiavime esminis reikalas taip ir nepastebėtas. Partijos programoje numatytas svarbiausias uždavinys — kelti žmonių gerovę. Tai pakartojo L. Brežnevas minėdamas suvažiavime: „Pirmiausia reikia kelti tarybinių žmonių gerovę, gerinti jų darbo ir buities sąlygas, daryti sveikatos apsaugos, švietimo ir kultūros pažangą“.

A. Kosyginas III ten kalbėdamas apie Sovietų ūkio vystymo kryptis, nurodė penkmečio uždavinius — rūpintis liaudies medžiaginio ir kultūrinio lygio kėlimu.

Komunistų partijos ir jos valdomos valstybės uždavinys rūpintis gyventojų gerove, jų buities gerinimu, medžiaginiu aprūpinimu. Čia ji suklumpa. Partijos 24-me suvažiavime nutarimai kelti gyventojų gerovę, daugiau gaminti ir parduoti vartojimui skirtų gėrybių taip ir liko netesėti. Anuo metu nutarta net 44 proc. padidinti vartojimo prekių gamybą, bet praėjusiam penkmetėje tesėta tik 37 proc. Čia neaptyri vartojimui skirtų prekių kokybės ir gyventojų poreikių tenkinimo.

Gyventojų poreikiai

Vartotojų poreikių tenkinimas Sovietuose brąška nuo pat revoliucijos meto, kai buvo skelbiama: duonos ir taikos. Nuo to meto praslinko net 58 m., bet gyventojų aprūpinimas medžiaginėmis gėrybėmis, geru buitiniu pataravimu vis dar neišspręstas. Partija ir valstybė rūpinosi ne gyventojų gerove, bet valstybės ugdymu, apsiginklavimu. Šiam tikslui sukūrė sunkiąją pramonę net ir praėjusiam penkmetėje, kai buvo 24-me partijos suvažiavime nutarta plėsti lengvąją pramonę ir daugiau gaminti prekių, skirtų vartotojams. Šiame pokaryje pagerėjo vartotojams skirtų

Veiklos atžvilgiu „gyviems esant“, visuomet prisitaikysime prie besikeičiančių gyvenimo sąlygų ir pakelsime visus pasitaikiusius ateities sunkumus tiek savo profesinėje veikloje, tiek mūsų neužmirštose visuomenės, kultūrinės ir kitose srityse.“

Žurnalą redaguoja nemažas redakcinis kolektyvas, vyr. redakt. V. Jautokas.

prekių tiekimas, bet jis toli nepatenkina miestėnų, o ypač kaimo gyventojų poreikių.

Kas gi dės šiam, t. y. dešimtajame, penkmetėje?

Partijos 25-jo uvažiavimo nutarimuose, liečiančiuose liaudies ūkio vystymo kryptis, nurodomas pagrindinis uždavinys: „Užtikrinti pastovų visuomeninės gamybos augimą ir jos struktūros tobulinimą, užtikrinti esminius polinkius dėl gaminių prekių kiekio, paslaugų apimtys, tiek dėl kokybės. Tenka pripažinti, kad šio uždavinio visu mastu išspręsti nepavyko. Mes dar neišmokome, sparčiai vystydami sunkiąją pramonę, atitinkamai plėsti B grupės gamybą ir aptarnauti gyventojus“.

Tuose nutarimuose randame ir pramonės skatinimo aptarimą: Pagrindinis pramonės uždavinys geriau tenkinti ūkio ir gyventojų poreikius geros kokybės gaminiais. Šiam tikslui būtina per penkmetį padidinti pramonės gamybą 35-39 proc. Iš šio kiekio gamybos priemonių gamybą kelti 38-42 proc., o vartojimo reikmenų — 30-32 proc. Žymiai plėsti vartojamų prekių gamybą visose šakose“.

Ryškus prieštaravimas plėsti vartojimo prekių gamybą, kai ją ryškiai nustelbia sunkioji pramonė, o mažmeninė prekių apyvarta per penkmetį padidinama tik 27-29 proc. Tai sako, kad ir lengvosios pramonės ne visa gamyba atiteks vartotojams.

Nesėkmės pripažinimas

Silpniausioji Sovietų grandis negalėjo likti nepastebėta. L. Brežnevas II.24 labai griežtai aptarė vartojimo prekių gamybos, prekybos ir pataravimo reikalą: „Centro komitetas yra tos nuomonės, kad padėtis B (vartojimo

prekių) grupės šakose negali mūsų patenkinti. Ne tik dėl nederliaus, žemės ūkio žaliavų stokos, nepavyko pasiekti užplanuotų gamybos rodiklių lengvojoje ir maisto pramonėje. Mes privalome kelti klausimą plačiau ir aščiau. Jūs prisimenate, 24-me suvažiavime buvo kalbama, kad ryžtingai būtina pakeisti pažiūrą į kasdieninių žmogaus poreikių tenkinimą, užtikrinti esminius polinkius dėl gaminių prekių kiekio, paslaugų apimtys, tiek dėl kokybės. Tenka pripažinti, kad šio uždavinio visu mastu išspręsti nepavyko. Mes dar neišmokome, sparčiai vystydami sunkiąją pramonę, atitinkamai plėsti B grupės gamybą ir aptarnauti gyventojus“.

Esančias šios srities negeroves kalbėtojas aptarė: „Partija neketina atsisakyti užsibrėžto tikslo. Dabartinės B grupės planinės laikome minimaliomis. Didelių galimybių yra gerinti gaminių kokybę ir asortimentą. Pernai pagaminta 700 mil. porų avalynės — beveik trys poros žmogui. Jei paklausa avalynei dar nepatenkinama, kultas ne kiekis, bet trūkumas geros kokybės, madingos avalynės. Tokie pat reikalai su daugelio rūšių audiniais, šilviniais, galanterijos gaminiais, buitine technika, baldais ir kita gamyba. Dar opesnis darbo kokybės reikalas, kai pasigendama dėmesio vartotojui ir jo poreikiams prekyboje, visuomeninio maitinimo ir būtinio aptarnavimo srityje“.

Ieškojimas kaltininkų

Pranešėjas ir kaltininkus suranda. Kalti centriniai planavimo ir ūkiniai organai. Ūkinius planus paruošia valstybinio plano komisija, o juos svarsto partijos sekretoriatas, politinis biuras ir centro komitetas. Didžiausias atsakomybė tenka partijos generaliniam sekretoriui, kuris reikalauja, kad už tai atsakytų tik ministrai. Jie tik dalimi gali atsakyti, nes penkmečių planus, kuriuose nustatytas lengvosios ir sunkiosios pramonės gamybos santykis, pateikus partijos vadovybei, partijos suvažiavimas priima. Partijos suvažiavimas yra tik jos viršūnės spaudas ir garškalbis. Visa atsakomybė tenka partijos generaliniam sekretoriui, kuris demokratinėje santvarkoje būtų pašalintas, o proletariato diktatūros rikiuojamoje „tarybinėje demokratijoje“ jis dar kartą „išrenkamas“. Tokiame nesąmonės rate jau daugiau pusės šimtmečio „gerinama“ gyventojų buitis, „keliami“ jų gerovė. Ir šiam penkmečiui praslinkus, galime būti tikri, bus aišku, kad dėl žmonių negerovės, bet dar sparčiau apginkluota valstybė vykdys rusiškąjį imperializmą pasaulje.

„Draugo“ redakcijos atstovė Gražina Krivickienė sveikina su prez. Gerald Fordu laikraščių redakcijų atstovų ir etninių grupių vadovų konferencijoje Washingtono. Vidury — specialus prezidento asistentas etninėms grupėms dr. Myron B. Kuropas.

TIRONŲ NAGUOSE

55

Prisiminimai

M. KLEINAITIS

Pagaliau po ilgą galvojimo prielnu išvadą, kad šios bylos yra perduotos aukštesnei gestapo instancijai, negu Klaipėda, susipažinti ir spresti. Galvoju, kad ne visi ir ne visur gestapo pareigūnai yra tokie bukapročiai, kaip čia Klaipėdoje. Jei Palangoje iš tikrųjų yra slapta organizacija, kurioje yra daugiau kaip trisdešimt vyrų, pusiau ginkluotų, tai kas tada yra visoje Lietuvoje? Palanga — pats Lietuvos pakraštys, Vokietijos pasienis. Visa Lietuva tada yra savotiškos parako statinė, kuri gali kiekvienu metu sprogti. Reikia aiškinti, surasti šios organizacijos štabą, iš kurio eina nurodymai, įsakymai.

Klaipėdos gestapo tam yra per silpnas, be to, Lietuva nėra Klaipėdos krašto gestapo žinioje. Lietuvos gestapo centras Kaune, kur sėdi daugiau kaip pora šimtų pareigūnų, jų tarpe yra ir tinkamai paruoštų saugumo darbu.

Tai gi Klaipėdos gestapo veikla šiose bylose sustabdoma ir išimama iš jų kompetencijos.

Vėliau paaiškėjo, kad šis mano galvojimas buvo teisingas. Šios bylos buvo perduotos aukštesnei gestapo vadovybei, kuri, su jomis susipažinusi, perdavė Kauno gestapui tolimesniai aiškinimui, bet apie tai vėliau, o dabar mintimis vėl grįžiu į Klaipėdos kalėjimą.

Klaipėdos kalėjimas

Švara, tvarka, drausmė

Po trumpų formalumų veža mane surakintomis rankomis į Klaipėdos kalėjimą. Galvoju, kokie jūs, tironai, bailiai. Kur aš dabar pagėsiu, ištrūksiu iš jūsų nagų. Jūs trys, aš tik vienas. Jūs ginkluoti, o aš? Taip, šiuo metu aš ginkluotas gal galingsniu ginklu, žudančiu stipresnius galiūnus negu jūs, išgamos ir dvasios ubagai. Tu, mano šalies garbingos kariuomenės puskarininkai, tave ten išmokė vartoti šį ginklą, kurį tu dabar laikai atkreipęs prieš mane. Gal pabus kada ir tavo sąžinė, žinoma, jei tu ją dar turi. Tu žinai, kaip tokie žmonės vadinami — tai šalies išgamos. Vienintelis mano ginklas, kurio aš šiuo metu ginkluotas ir kurio jūs negalite iš manęs išplėsti, tai meilė savo tėvų žemei.

Juk ir čia mano tėvų, mano protėvių žemė. Amžiais už šio krašto laisvę buvo liejamas ašaros ir kraujas. Liejama ir dabar.

Važiujame Klaipėdos miesto gatvėmis, artėjame prie kalėjimo. Daug kartų anomis laisvės dienomis esu pro jį praėjęs, nes dažnai būdavau toje miesto dalyje. Nuo jo netoli Klaipėdos muitinė. Ten gyveno ir dirbo mano žmonos dėdė, ten lankydavau. Visada, praeinant pro kalėjimo raudonų plytų niūrus mūrus, šiurpas nukrudavo. Visada pagalvodavau, kad už šių mūro sienų, už geležinių grotų kenčia žmonės. Vieni jų kalti, pavojingi, bet yra ir nekalti, tokių, kaip ir aš, bet dabar esu ten vežamas, greit ten būsiu uždarytas.

Štai jau esame prie tų raudonų plytų mūro sienų, prie geležinių vartų bei geležinių grotais ant langų. Tikrai neįjauksiu atrodą mano šis pastatas, ypač dabar, tur būt, todėl, kad pro šiuos geležinius vartus aš

NAUJOS IR PLACIOS GALIMYBES LIETUVIUI PATEKTI Į JAV KONGRESĄ

AL. GIMANTAS

Šie, rinkiminiai metai mūsų gyvenamajame krašte teikia progą ir vėl savo tarpe pasiguosti ta nelemtimi, kad iki šiol mums kaip tautinei grupei vis nepavykdavo JAV Kongresan praveisti bent vieną lietuvių. Sakome „prati vesti“, nes išrinkti, vien tik saviškių balsais, de ja, dėl visiems gerai žinomų priežasčių visiškai neįmanoma. Tiesa, turėjome tam tikrų bandymų, ypatingai didžiojo Chicago ribose, kur ir lietuviški telkiniai žymiai gauseni, kur ir patys tautiečiai materialiai yra gana pajėgūs, kur, pagaliau, ir pačių lietuvių, kaip rinkėjų — balsuotojų grupė abiejų partijų pripažinta, ir, tarkime, mažiau ar daugiau, su ja skaitomasi. Gaila, bet ir tie visi privalumai nepadėjo lietuviams pasiekti sostinės Kapitolio pastato.

Šiais metais susidaro įdomi, mums palanki, gal ir greitai pasikartojama proga bandyti saviškį „prastumti“ Kongresan, tiesa, ne kaip lietuvių, kaip tokių, bet amerikinių, jauną ir energingą politiką, jau kuris laikas sėkmingai besiduriantį respublikonų partijoje. Jis artimai pažistamas su Michigano valstijos gubernatoriumi ir lt. gubernatoriumi, turi artimus ryšius su respublikonų mažumos vienu iš vadų JAV senatė R. Griffin'u, o ir jis pats Michigano respublikonų centriname komitete yra ketvirtasis vicepirmininkas etninių grupių reikalams. Kalbame apie Algį Zapa-

racką, kuris visiškai užtikrintas, kaip tik jo dėka, buvo gauta audiencija pas prez. G. Fordą mūsų Simui Kudirkai. Be to, partijai besvarstant 18 distrikto saviškį kandidatūras, jis labiausiai buvo remiamas, kaip tik amerikinių, jauną ir energingą politiką, jau kuris laikas sėkmingai besiduriantį respublikonų partijoje. Jis artimai pažistamas su Michigano valstijos gubernatoriumi ir lt. gubernatoriumi, turi artimus ryšius su respublikonų mažumos vienu iš vadų JAV senatė R. Griffin'u, o ir jis pats Michigano respublikonų centriname komitete yra ketvirtasis vicepirmininkas etninių grupių reikalams. Kalbame apie Algį Zapa-

racką, kuris visiškai užtikrintas, kaip tik jo dėka, buvo gauta audiencija pas prez. G. Fordą mūsų Simui Kudirkai. Be to, partijai besvarstant 18 distrikto saviškį kandidatūras, jis labiausiai buvo remiamas, kaip tik amerikinių, jauną ir energingą politiką, jau kuris laikas sėkmingai besiduriantį respublikonų partijoje. Jis artimai pažistamas su Michigano valstijos gubernatoriumi ir lt. gubernatoriumi, turi artimus ryšius su respublikonų mažumos vienu iš vadų JAV senatė R. Griffin'u, o ir jis pats Michigano respublikonų centriname komitete yra ketvirtasis vicepirmininkas etninių grupių reikalams. Kalbame apie Algį Zapa-

racką, kuris visiškai užtikrintas, kaip tik jo dėka, buvo gauta audiencija pas prez. G. Fordą mūsų Simui Kudirkai. Be to, partijai besvarstant 18 distrikto saviškį kandidatūras, jis labiausiai buvo remiamas, kaip tik amerikinių, jauną ir energingą politiką, jau kuris laikas sėkmingai besiduriantį respublikonų partijoje. Jis artimai pažistamas su Michigano valstijos gubernatoriumi ir lt. gubernatoriumi, turi artimus ryšius su respublikonų mažumos vienu iš vadų JAV senatė R. Griffin'u, o ir jis pats Michigano respublikonų centriname komitete yra ketvirtasis vicepirmininkas etninių grupių reikalams. Kalbame apie Algį Zapa-

racką, kuris visiškai užtikrintas, kaip tik jo dėka, buvo gauta audiencija pas prez. G. Fordą mūsų Simui Kudirkai. Be to, partijai besvarstant 18 distrikto saviškį kandidatūras, jis labiausiai buvo remiamas, kaip tik amerikinių, jauną ir energingą politiką, jau kuris laikas sėkmingai besiduriantį respublikonų partijoje. Jis artimai pažistamas su Michigano valstijos gubernatoriumi ir lt. gubernatoriumi, turi artimus ryšius su respublikonų mažumos vienu iš vadų JAV senatė R. Griffin'u, o ir jis pats Michigano respublikonų centriname komitete yra ketvirtasis vicepirmininkas etninių grupių reikalams. Kalbame apie Algį Zapa-

paracką, kuris visiškai užtikrintas, kaip tik jo dėka, buvo gauta audiencija pas prez. G. Fordą mūsų Simui Kudirkai. Be to, partijai besvarstant 18 distrikto saviškį kandidatūras, jis labiausiai buvo remiamas, kaip tik amerikinių, jauną ir energingą politiką, jau kuris laikas sėkmingai besiduriantį respublikonų partijoje. Jis artimai pažistamas su Michigano valstijos gubernatoriumi ir lt. gubernatoriumi, turi artimus ryšius su respublikonų mažumos vienu iš vadų JAV senatė R. Griffin'u, o ir jis pats Michigano respublikonų centriname komitete yra ketvirtasis vicepirmininkas etninių grupių reikalams. Kalbame apie Algį Zapa-

racką, kuris visiškai užtikrintas, kaip tik jo dėka, buvo gauta audiencija pas prez. G. Fordą mūsų Simui Kudirkai. Be to, partijai besvarstant 18 distrikto saviškį kandidatūras, jis labiausiai buvo remiamas, kaip tik amerikinių, jauną ir energingą politiką, jau kuris laikas sėkmingai besiduriantį respublikonų partijoje. Jis artimai pažistamas su Michigano valstijos gubernatoriumi ir lt. gubernatoriumi, turi artimus ryšius su respublikonų mažumos vienu iš vadų JAV senatė R. Griffin'u, o ir jis pats Michigano respublikonų centriname komitete yra ketvirtasis vicepirmininkas etninių grupių reikalams. Kalbame apie Algį Zapa-

racką, kuris visiškai užtikrintas, kaip tik jo dėka, buvo gauta audiencija pas prez. G. Fordą mūsų Simui Kudirkai. Be to, partijai besvarstant 18 distrikto saviškį kandidatūras, jis labiausiai buvo remiamas, kaip tik amerikinių, jauną ir energingą politiką, jau kuris laikas sėkmingai besiduriantį respublikonų partijoje. Jis artimai pažistamas su Michigano valstijos gubernatoriumi ir lt. gubernatoriumi, turi artimus ryšius su respublikonų mažumos vienu iš vadų JAV senatė R. Griffin'u, o ir jis pats Michigano respublikonų centriname komitete yra ketvirtasis vicepirmininkas etninių grupių reikalams. Kalbame apie Algį Zapa-

racką, kuris visiškai užtikrintas, kaip tik jo dėka, buvo gauta audiencija pas prez. G. Fordą mūsų Simui Kudirkai. Be to, partijai besvarstant 18 distrikto saviškį kandidatūras, jis labiausiai buvo remiamas, kaip tik amerikinių, jauną ir energingą politiką, jau kuris laikas sėkmingai besiduriantį respublikonų partijoje. Jis artimai pažistamas su Michigano valstijos gubernatoriumi ir lt. gubernatoriumi, turi artimus ryšius su respublikonų mažumos vienu iš vadų JAV senatė R. Griffin'u, o ir jis pats Michigano respublikonų centriname komitete yra ketvirtasis vicepirmininkas etninių grupių reikalams. Kalbame apie Algį Zapa-

racką, kuris visiškai užtikrintas, kaip tik jo dėka, buvo gauta audiencija pas prez. G. Fordą mūsų Simui Kudirkai. Be to, partijai besvarstant 18 distrikto saviškį kandidatūras, jis labiausiai buvo remiamas, kaip tik amerikinių, jauną ir energingą politiką, jau kuris laikas sėkmingai besiduriantį respublikonų partijoje. Jis artimai pažistamas su Michigano valstijos gubernatoriumi ir lt. gubernatoriumi, turi artimus ryšius su respublikonų mažumos vienu iš vadų JAV senatė R. Griffin'u, o ir jis pats Michigano respublikonų centriname komitete yra ketvirtasis vicepirmininkas etninių grupių reikalams. Kalbame apie Algį Zapa-

(Nukelta i 4 pusl.)

tuoj turėsiu eiti. Ar išėsiu dar kada? O gal išėš iš čia mane...

Budelis spaudžia skambutį. Kažkokios šurpų sukeliančios akys pažvelgia pro mažytį langelį ir pranyksta.

Sužvanga geležiniai vartai, tarytum pranešdami priimamą naują auką. Palengva, kaip liūto nasrai, jie atsidero ir praryja mane su mano palydovais.

Aš jau už geležinių grotų — kalėjime. Tuoj atima iš manęs laikrodį, mokyklos raktus, piniginę su keliomis markėmis ir žiedą. Prieš atiduodamas, pabučiuoju ji, nes jis man tikrai brangus. Gal neužsimaniau jo daugiau. Juk ji užsimoviau prieš aštuonias metus Katyčių bažnyčioje vėlyvą rudens vakarą, vargonams grojant.

Eikš, eikš, suteik žegnonės Bagotasis Pone. Duok mums, ko šioj kelionėj Biedni stokojamė...

Mano palydovai sužiuo ir mane. Už stalo sėdinti tarnautoja taip pat ilgai žiūri į mane...

Greit prisistato ir rūstus prižiūrėtojas, vėliau ir jo pavardė sužinojau — tai drabužių sandėlio vedėjas Schulzas.

Tuo jis tempia mane su savim. Mane atlydėję tironai pasilieka. Pasima ir savo grandines nuo mano rankų. Einame niūriais kalėjimo koridoriais ir laiptais leidžiamės žemyn. Rūsy dar niūriau. Čia drabužių sandėliai. Tuoj įsako išsirengti ir atima mano drabužius. Matau, juos tvarkingai sukubina, prideda kortelės su mano pavarde. Tuoj pasveria, gerai įsidėmiu — 70 kilogramų. Po šešių mėnesių, išvežant mane iš čia, vėl pasverė — 54 kilogramai, taigi 16 kg. mažiau.

(Būna daugiau)

Vadovas — LIUDAS SAGYS
Nauji liaudies šokiai
Nauji rūbai
Nauja muzika

GRANDINĖLĖS KONCERTAS — PREMJERA

1976 M. KOVO MĖN. 27 D.

7:30 VAL. VAKARE

MARIJOS AUKŠTESNIOJOS MOKYKLOS AUDITORIJOJE — 6700 South California Avenue, Chicago, Illinois

Bilietai \$7.00, \$6.00 ir \$5.00

Bilietai gaunami:
GIFTS INTERNATIONAL
 Jono Vaznelio prekyboje
 2501 W. 71st St., Chicago, IL 60629
 Tel. — (312) 471-1424
 ir **MARIJOS MOKYKLOJE**
 koncerto dieną prieš įėjimo.
 Rengia P.L.J.S. Rysų Centras

(Atkelta iš 3 pusl.)

leidžiamą sumą iš Michigano respublikonų partijos, taip pat iš partijos centro Washington, kitos tautybės taipgi sutiko surinkti atitinkamas sumas Algio kandidatūros remimui, teliekame tik mes patys, lietuviai. Jis gi mūsų tautietis, saviškis, ar neturėtų jis laukti iš mūsų pačios gausiausios paramos? Pagal jo turimą planą, jis tenorėtų iš lietuvių visuomenės sulaukti bent 10,000 sumos. Iš tiesų, tai amerikoniškai tariant, tiek pinigų nėra tik "žemės riešutai". Reikalas yra svarbus, rimtas ir neatidėliotinas. Reikalas ne vien tik Detroito, apylinkių ar Michigano valstijos lietuvių, jis lygiai liečia ir Chicago ir New Yorko ir Clevelando ir Los Angeles lietuvių.

Ši kartą proga yra, galimybės neblogos, šansai geri. Amerikiečių spauda, tiek priemiestinė, tiek ir didžiojo Detroito, jau turėjo eile straipsnių, pokalbių, iliustracijų su Algio Zapracku. Jis pristatomas, kaip lietuvis, naujai atvykęs, čia baigęs mokslus, tarnaujęs kaip inžinierius Ford bendrovėje. Kalbama apie jo ilgalaikę veiklą respublikonų partijoje, artimus ryšius su vadovaujančiais ir analizuotojais daro išvadą, kad Algis gali laimėti 18-district atgal respublikonams, jei... turės pakankamai lėšų praversti visą prieš rinkiminę akciją profesionaliniais pagrindais. Taigi, lietuviškoji Amerikos dalis — jūsų rankose, pinigine, susipratime (tas lygiai liečia ir lietuvių demokratų) glūdi galimybės turėti pirmąjį lietuvių JAV Kongrese.

APIE CHORUS IR KITUS MUZIKINIUS VIENETUS

Detroito ir plačioje jo apylinkėse daug išsisklaidžiusių lietuvių, kuriuos jungia trys lietuviškos parapijos, dvi lietuviškos mokyklos ir daugybė įvairiausių organizacijų. Suprantama, kad pramoginių renginių su valgiais ir išgerimais būna daug. Retai rengiami aukšto meninio lygio koncertai, literatūros vakarai ar dailininkų parodos. Priežastis — tie renginiai nepelningi.

TRIS LIETUVIUS SOLISTUS PASITINKANT

Ši šeštadienį, kovo 27 d., Dievo Apvaizdos parapijos kultūrinė centre dainuos Stasys Baras, Danutė Stankaitė ir Jonas Vaznelis. Alvydo Vasačio pianino palydimi. Dainuos arijas iš Fideio, Traviatos, Danos, Aidos, Migmon, Don Giovanni, Faust, Liki-mo Galios, Jūratės ir Kastyčio, Perly Žvejų operų. Dainuos visi trys kartu, po du ir po vieną. Tai bus beveik visų Chicago Lietuvos operos statytų operų pačių spalvingiausių arijų recitalis. O Chicago Lietuvos opera, kaip žinote, šį pavasarį baigia 20-tuosius savo veiklos metus.

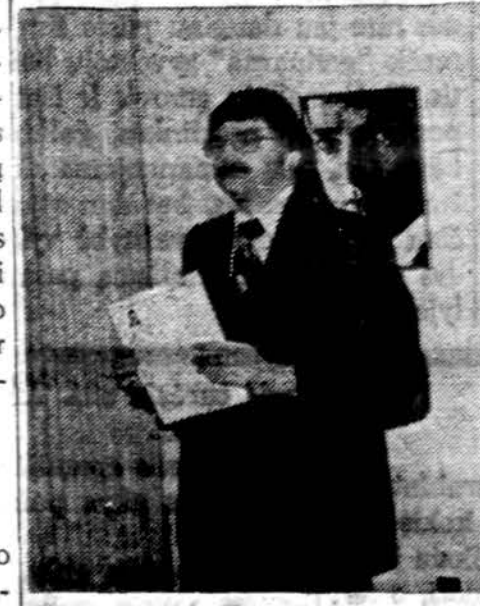
Koncerto rengėjas — Lietuvių fondo Detroito vajeus komitetas. Koncertas jungiamas su LF šiemetinio vajeus užbaigtuvėmis — baliumi. Nors publikos susidomėjimas nepaprastai didelis, bet yra piktakai klausiančių, kodėl negalima buvo rengti tik koncerto, be vaišių, "be lėkščių tarškinimo, be peilių ir šakučių žvanginto"? Būdamas vajeus komiteto narys, tad vienas iš rengėjų, turiu ką paaiškinti. LF vajeus mes suaktyviname maždaug kas dve-

ji metai. Kiekvieną vajeus banga visada užbaigiamie iškilėmis su gera programa. Kai tokias iškilmes rengėme su vaišėmis, sėdintiems prie stalų turėdavome progos ir Lietuvių fondo priminti. Kai iškilmėse tebuvo tik muzikinė programa — Lietuvių fondo tapo užmirštas. Šio šeštadienio iškilmės nėra tik eilinio mūsų LF vajeus užbaigimas, bet ir pirmojo LF milijono pabaigtuvų šventė. Ta proga vaišių metu trumpai prabils vienas iš pačių pagrindinių LF kūrėjų — dr. Antanas Razma.

Bijantiems "lėkščių žvanginimo" arba "dešų ir kopūstų kvapo", dar šie žodžiai. Koncertas prasidės lygiai 7 val. vakaro. Su 15 minučių pertrauka, užtruks tarp pusantros ir dviejų valandų. Iki koncertas nepasibaigs ir solistai nepalikis scenos — ant stalų nebus nė valgių, nė gerimų. Šio pažado mes, rengėjai, griežtai laikysimės. Kas išgyvenote R. Mastienės koncertą ankstesnio vajeus užbaigtuvų proga, tur būt, mūsų tvarkos dar nepamiršote? Tad neuogastaukite dėl koncerto rimties drumstimo.

Šiandien koncerto — baltaus išvakarės. Keletas šimtų tautiečių esame pasiręę, vietas prie stalų užėmę. Bet yra dar neapsisprendusių, iki paskutinės dienos svyravusių. Kiti, išgirdę skelbimus, jog salė perpildyta, visiškai numoja ranka. Rengėjų vardu kviečiu ir visus svyruojančius. Vietos rasime visiems. Baras, Stankaitė ir Vaznelis iš Chicago kartu retai teišvažiuoja. Daugeliu metu jų čia laukėme. Išgirsti mūsų operos visus tris didžiulius bus gal vienkartinė proga.

Alfonas Nakas

Algis Zaprackas

KAZIUKO MUGĖ — TARPTAUTINĖ MUGĖ

Nedaug lietuviškųjų vietovių savuosius parengimus gali vadinti tarptautiniais, bet tiek Detroito, tiek ir kaimyninio, tiesiog priemiesčio, bet jau esančio kitose valstybėje, Windsorio lietuvių, beveik visada vieni kitų renginius drašiai gali vadinti tarptautiniu įvykiu. Panašiai atsitiko ir su kovo vidury Detroito Lietuvių Kultūrinėje centre vykusia, jau aštuoniolika, skaučių ir skautų Kaziuko mugė. Ji buvo tarptautinė, dalyvaujant amerikiečiams ir kanadiečiams lietuviams, nuolat ir gražiai remiant abipusė veikla. Užtat, buvo miela matyti tokį gražų būrį abiejų pusių jaunimo, neatsilikio ir vyresnieji, kurie jaunųjų veiklą visada gražiai paremia ir ptingu ir darbu turiu ką paaiškinti. LF vajeus mes suaktyviname maždaug kas dve-

Motery ansamblio dailis Vasario 16-sios minėjime Detroito.

Nuotr. J. Gaižiuo

ir po scena esantis rūsys, visa buvo "užimta" įvairaus amžiaus skautiškojo jaunimo. Jie čia turėjo savo atskirus paviljonus, stalus, prekystalius, kavines, valgyklas, užkandines, atsigalvavimo vietas. Įvairūs tautodailės išdirbiniai iš medžio, medžiagų, siūlų, odos, keramikos, metalo, pūkavosi lentynose ar ant stalų išdėlioti, versti versdami kiekvieną sustoti, pasigėrėti, įsigyti. Atrodo, kad atskiros draugovės tiesiog rungėsi tarpusavy, kuri jų žiūrovams — lankytojams — pirkėjams pasiūlys išmoningiau, gražiau ir meniškiau paruoštus gaminius, suvenyrus, įvairiausių išdirbinių, rankdarbių. Kaziuko mugė būtų ne mugė, jei apsieitų be tradicinių verbių, Velykų bobutės, zuikių palydos ir visų kitų priedų, k.a. margučiai, grybai, visį kiti išmanios kulinarijos skanėstai, ežiukai, beržo šakos, tortai. Vyko turtinga loterija, skautukai prekiaavo spigintomis bulvėmis, ledais, kitas stumė vežimėlių, pilnų prikrautų rieštainių, dešrelių, vyr. skautė darbovosi savojoje kavinėje, šmaikščiu "saldybite" vardu pavadintoje. Skautų tėvai, motinos, darbovosi prie saldumynų, kepsnių satalo, kavos, dar kitas būrys prakaitavo virtuvėje, nespėdami per langą nešti cepelinus, koldūnus, dešras su kopūstais ir kitais patiekalais. Penksimtinė ty cepelinų, dar didesnis skaičius koldūnų, bematant išturpo, pavėlavusieji jau turėjo tenkintis mažiau šauniais valgiais.

Kaip prisiminti tuos saldžiuosius pyragus, tiesiog stebėsi, kai juos kepė trijų kartų lietuviškos pačios mažosios — paukštytės, vyresniosios, na, ir jų pačių mamytės. Rezultate — kasniai tirpo burnoje.

Visa mugė savo eksponatais ir bendru apipavidalinimu tikrai liudijo dirbusių darbštumą ir išradingumą, na, ir meninius sugebėjimus. Kasmet sekant Kaziuko mugę, matai ir jauti, kad vis, tobulečiau, vis kas nors naujo, patrauklaus paruošiama. Todėl, nors tos mugės lyg ir vienodos, bet kartu ir visada skirtingos. Labai jau vaizdus ir charakteringas buvo pačių mažiausiųjų, tiesiog pipirų, po scena, rūsy, iruoštas baidyklų namas. Jų pačių darbas, inscenizacija, išradingumas ir efektai buvo ir stiprus ir pakankami ir... sukrečiantieji. Beveik Walt Disney Production turėtų kai ko pasimokyti iš mūsų pačių mažiausiųjų. Ir čia tos dvasios, kapai, antkapiai, su lietuviškais užrašais, ir čia rankos tiesiasi iš po antkapų, prislopintos šviesos, ūkaija kažkokie balsai, perkūnas trankosi, žaibuoją, čia kaukolės akys, čia skeletas kampe tyso, čia vėl įvairūs tūgavimai, baltos dvasios praskrieja, čia ragana pašėles kvatojimas, čia tave kažkokia baidyklė nori už ran-

kos pagriebti, čia vėl kankinimų kamera, ant stalo nusikaltėlis paklotas, jį ten su peiliais kažkokios dvasios bando sudoroti... Išeinant iš to rūsiu, jau matant dienos šviesą, dar iš už kampo išsoka balta dvasia ir už visą tą drąsą, kurią turėjai sukaupęs eidamas pro tą visą baisybių kamara, išpaudžia ir ranką saldai.

Siemtinė mugė, kaip jau įprasta, praėjo didžiuliu pasisekimu, ir, reikia manyti, galutines sąskaitas suvedus, paliks ryškaus pelno tolimesnės skautiškosios veiklos finansavimui, paramai, stovykloms, išskyloms. Sunkiai buvo pdirbėta, bet rezultatai gali džiuginti kiekvieną, sava tarka prisidėjusį prie Kaziuko mugės pasisekimo.

LIETUVISKOS TAUTODAILĖS PARODA

Kovo 27-28 d. vyks Juozas Jasiūno ir Viktoro Veselkos lietuviškos tautodailės darbų paroda, kurią ruošia Detroito studentai ateitininkai. Studentai ateitininkai nuoširdžiai kviečia Detroito visuomenę gausiai atsilankyti. Ša vos, dar kitas būrys prakaitavo virtuvėje, nespėdami per langą nešti cepelinus, koldūnus, dešras su kopūstais ir kitais patiekalais. Penksimtinė ty cepelinų, dar didesnis skaičius koldūnų, bematant išturpo, pavėlavusieji jau turėjo tenkintis mažiau šauniais valgiais.

Viktoras Veselka, kuris daugiausia reikišias medžio drožiniais, ir Juozas Jasiūnas — tautinio meno audiniai, dalyvaus su savo darbais š.m. rugpjūčio 1-8 dienomis Philadelphiaje įvyks-tančiame tarptautiniame Eucharistiniame kongrese. Čia bus minimas jau 41 toks kongresas, bet šios religinės iškilmės JAV vyks tik antrą kartą. Jei leis sveikata, kongrese dalyvaus ir popiežius Paulius VI. Tą savaitę Philadelphiajį laukiama daugiau mili-

Tailor and Fur Shop

On North Shore with fur storage. Must be seen to appreciate.

Call Owner 251-0162

INVESTMENTS

\$100,000 Minimum to \$10,000 Assistance in securing funds for any worthwhile business opportunity. For confidential interview call 372-4874

PLUMBING

Vonių, virtuvės sinkų ir vandens šildytuvų specialistas. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelių. Glass blocks. Sinkos vamzdžių išvalomi elektra. Kreiptis po 6 val. vak. SERAPINAS — 778-0205

jono dalyvių iš visų tautų, kurių tikslas bus liudyti krikščionybę pasauliui.

V. Veselkos medžio drožiniai, ypatingai kryžiai ir koplytėlės, išreikišia mūsų tautos gilų religinį jausmą, o J. Jasiūno audiniai atveria Lietuvos turtingą ir įvairią dekoratyvinę audinių techniką. Abejos šios tautodailės išraiškos visados pritraukia ir vilioja svetimųjų dėmesį.

Paroda atidaroma Kultūros centro kalseje kovo 27 d., šešta-

dienį, 6 v.v. ir tęsis iki kovo 28 d., sekmadienio, nuo 10 val. iki 3 val. po pietų. Kovo 28-tą 12 val. bus oficialus parodos atidarymas ir menininkų pristatymas. Įėjimas nemokamas.

Būtinai susipažinkite su mūsų kolonijos menininkų darbais!

(gd)

TRUMPAI

— Detroito skautai, norėdami palaikyti artimesnį ryšį su savo kaimynais, kovo 20-tą buvo nu-

vykę į Clevelandą ir dalyvavo ju Kaziuko mugėje. Sugrįžę džiaugėsi (Nukelta į 5 pusl.)

PADEKA

Nuoširdžiai dėkoju mieliam draugam ir prieteliui už pareikštą man užuojautą spaudoje bei laiškais, mano broliui a. a. muz. Stasiui Kalvaičiui amžinbėn iškilavus.

Alė Kalvaitytė-Velbasienė

CLASSIFIED GUIDE

PARDAVIMUI Parduojami tautiniai rūbai iš Lietuvos. Kreiptis — 2524 W. 69 St. Tel. 434-9390	MISCELLANEOUS SIUNTINIAI I LIETUVĄ Ir kitus kraštus NEDZINSKAS, 4063 Archer Ave. Chicago, IL 60632, telef. 927-5580	HELP WANTED — VYRAI GERA PROGA JAUNAM SPAUSTUVININKUI Jaunas spaustuvininkas, kuris turi patyrimo spaustuves darbuose ir norėtų toliau lavintis, gali gauti ofseto srityje darbo geromis sąlygomis. Kandidatas turi turėti gerą liudijimą. Prašome rašyti: Lith. Cath. Press, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60639. Prašoma pažymėti patyrimą ir t. t.
BEVERLY SHORES, IND. Former model home, 3 or 4 bedrooms. Large corner lot. Mortgage balance can be assumed. Only — \$24,800. DUBOIS REALTY — 219-872-6467	HEATING CONTRACTOR Ir pastatams senas visų rūšių namo apšildymui pečius, air conditioning. Įrengti mieste ir užmiesty namus ir vandens boilerius. Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai. DOMAS ZUKAUSKAS 4444 So. Western Avenue Chicago, Illinois 60609 Telef. — VI 7-3447	Exper. Die Cast Operator Immed. opening for nite shift only. Hrs. 4:00 P.M. to 2:30 A.M. IMPERIAL EASTMAN CORP. 6300 W. Howard, Niles, IL TEL. — 967-6300 An Equal opportunity employer
IR GYVENKIME ČIA Arti 73 ir California, 20 metų puikus 6 kamb. 2 aukštų mūras, 2 auto mūro garažas. Patrauklus gyvenimui \$23,800. Savitarnis profesionalai ar kiekvienam žmogui galima geras pirkti 2 aukštų mūro namą, 10 kambarių, 6 kambarių, 2 modernus butus. Namai statyti prieš 18 metų. Beveik prieš pat Marquette Pk. \$35,000. 2 butų puikus mūras ir 2 auto garažas. Marquette Pk. Arti mūšų \$27,900. 9 kamb., kaip naujas bukas "ranch" 2 virtuvės, 2 vonios. Nauji karpetai. Arti Brighton Pk. Gailite greit užimti. \$38,500. 6 butų iškilus grožio mūras 4 auto mūro garažas. Patika ir Juma Marquette Pk. \$48,000. Modernus 4 butų mūras. 2 auto mūro garažas. Atskiri nauji šildymai. Centr. air conditioning. Arti Maria High. \$45,000. 2 butų modernus mūro namas su garažu. Atskiri šildymai. Raml graži gatvė Marquette Pk. \$36,600.	MARIJA NORDKE VYTAUTAS ZUKAUSKAS SIUNTINIAI I LIETUVĄ Labai pageldataujamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlyje. 2608 W. 69th St., Chicago, IL 60629 TEL. — WA 5-2757	HELP WANTED — MOTERYS CLEANING WOMAN One day a week — for two adults. Call Saturday, March 27th, between 4:00 and 8:00 p. m. 561-4979
VALDIS REAL ESTATE 2625 W. 71st St., tel. RE 7-7200 BUTŲ NUOMAVIMAS Namų pirkimas — Pardavimas — Valdymas Drandimai — Income Tax Notaratas — Vertinimai BELL REALTY J. BACEVICIUS 6450 S. Kedzie Ave. — 778-2233	SEWER TROUBLES? A. J's Sewer Service Licensed & Bonded, 24-hour serv. Sewer cleaning, rodding & repairing. I do my own work. TEL. — 478-5595	Dependable Woman Needed Gen'l house work 3 to 5 days per week. Permanent. For Dr. Family. Near North Chicago. Good salary for right person. References. English necessary. 337-8171
M. A. ŠIMKUS REAL ESTATE, NOTARY PUBLIC, INCOME TAX SERVICE 4259 S. Maplewood, tel. 254-7450 Taip pat daromi VERTINIMAI GIMINIŲ išskirtinai, pildomi PILIETYS PRASYMAI ir kitoid blankai.	MOVING SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pila apdrauda. TELEF. — WA 5-8063	MAINTENANCE MECHANIC Maintenance mechanic for electric components automatic machinery. To operate small tool room machinery. Excellent pay and good benefits. Call Mr. Kohn — 235-5030 CHROMALLOY ALLOY, INC. 1750 N. Kimball, Chicago, IL An equal opportunity employer
BUD'S REAL ESTATE PIRKSI — PARDOUSI — NUOMOSI ĮVAIROS DRAUDIMAI Maloniai jums patarnaus BALYS BUDRAITIS 4369 Archer Ave., 254-5551 Lemont, 135th & Archer Ave Tel. — 257-6861	VALOME KILIMUS IR BALDUS Plaukame ir vaškuojame visų rūšių grindis J. BURNYS — Tel. RE 7-5168	KITCHEN CABINETS MEN Need men willing to learn all phases of shop work. Must drive car. Apply: 8210 W. 47th St., Lyons, IL Tel. — 442-9525
FRANK ZAPOLIS 3208 1/2 West 95th Street Chicago, Illinois Telef. GA 4-8054	FRANK ZAPOLIS 3208 1/2 West 95th Street Chicago, Illinois Telef. GA 4-8054	ISNUOMOJAMA — FOR RENT FURNISHED BASEMENT APARTMENT Middle aged woman or couple. Willing to accept part payment in service. References required. Tel. — WE 5-3854
AR REIKIA VIZITINIŲ KORTELIŲ? Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Bizieriai jas plačiai naudoja, bet tikina ir vinių luom atstovams turėti gražias vizitines kortelės. Kreiptis į "Draugo" administraciją visais panašiais reikaliais. Būsite patenkinti kiekviena korta.	AR REIKIA VIZITINIŲ KORTELIŲ? Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Bizieriai jas plačiai naudoja, bet tikina ir vinių luom atstovams turėti gražias vizitines kortelės. Kreiptis į "Draugo" administraciją visais panašiais reikaliais. Būsite patenkinti kiekviena korta.	AR REIKIA VIZITINIŲ KORTELIŲ? Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Bizieriai jas plačiai naudoja, bet tikina ir vinių luom atstovams turėti gražias vizitines kortelės. Kreiptis į "Draugo" administraciją visais panašiais reikaliais. Būsite patenkinti kiekviena korta.

ŠIE METAI GERESNI UŽ PRAEJUSIUS

Iš LF valdybos posėdžio

Lietuvių fondo valdybos posėdis įvyko kovo 11 d. vakare fondo istaigoje. Be valdybos narių, posėdyje dalyvavo naujasis LF tarybos pirm. dr. G. Balukas, LF narių vadybos redaktorius prof. J. Puzinas, LF teisinių patarėjas adv. P. Zumbakis, taip pat keliolikai minučių buvo užsukę ir LF revizijos komisijos pirm. A. Grina.

Posėdžiui pirmininkaujant dr. A. Razmai ir sekretoriaujant K. Giviliui, pirmiausia su advokatu buvo aiškinamasi dėl kai kurių LF turimų nuosavybių Arizonoje ir Floridoje. Kaip žinoma, tos nuosavybės yra testamentiniai lietuvių palikimai. Kadangi revizijos komisija pilnai gal nesuprato kai kurių praėjusių narių suvažiavime pakeistų LF įstatų, adv. P. Zumbakis, dr. A. Razma, dr. G. Balukas ir J. Kucėnas plačiau paaiškino jų interpretavimą, vykdomą pagal Internal Revenue nurodymus.

Adv. P. Zumbakis pranešė, kad jis LF jam skirtą kuklų honorarą už faktines išlaidas, tvarkant LF teisinius reikalus, aukso studentams, atliekantiems teisinius tyrimus ir tuo nekarant padedantiems įvairioms lietuvių organizacijoms paaiškino teisiniuose reikaluose. Šiuo metu Chicagoje ir apylinkėse teise stadijuoja apie 15 lietuvių studentų.

Sekretoriaus - išdėtininko K. Barzuko pranešimas buvo šviesus ir optimistiškas: šiais metais per du su puse mėnesio į LF-dą įplaukė 13,772 dol., taigi 8,000 dol. daugiau negu praėjusiais metais per tą patį laiką. Š. m. kovo 11 d. LF-de buvo 1,125,000 dol. kapitalo. Šiais metais į fondą įstojo 36 nauji nariai, o kiti padidino savuosius įnašus. Vyt. Kutkaus ir kitų dėka smarkiai yra padidėję Detroito lietuvių, o taip pat ir Clevelando, kur LF ruoštos šventės proga buvo numykę dr. A. Razma ir inž. V. Kamantas.

Kai LF-do valdyba 4,000 narių išsiunčia laiškus ar pranešimus, paskutiniu metu 400 - 500 laišku, nesuradę adresatų, grįžta atgal. Tai žinia, kad dauguma tų narių yra mirę. Todėl vis labiau iškyla LF-do vadovybės seniai jau užplanuoto LF na

rių vadybos reikšmė. Vardynui medžiaga ir fotografijos jau kuris laikas renka vicepirm. A. Rėk laitis. Tai foto nuotraukos ir pagrindinės biografinės žinios apie gyviusius ir mirusius LF narius. Šalia vadybos norima įvesti ir eilę straipsnių, liečiančių įvairias LF veiklos sritis nuo fondo įsikūrimo iki paskutinių dienų. Tokiam monumentaliam veikalui suredaguoti pakviestas prof. J. Puzinas, buv. LF vienas iš redaktorių posėdyje pranešė veikla lo planą, pasiūlė redakcinės komisijos narius ir asmenis, kurie bus angažuojami specialioms straipsniams parašyti. Redakcinės komisijos narių ir straipsnių autorių pavarės bus paskelbtos vėliau, gavus jų sutikimą. Toks monumentalus LF leidinys numatomas išleisti 1978 m. narių suvažiavimui. Rinkdamas medžiagą apie gyviusius ir mirusius LF narius, vicepirm. A. Rėk laitis yra daug pasidarbavęs. Visi tie nariai, kurie dar neatsiliepė į jo laiškus, prašomi atsilipti ir atsiųsti fotografijas bei pagrindines biografines žinias.

Gegužės 15 d. ryšium su Chicagoje Lietuvių operos lietuviškųjų kūrinių švente, Jaunimo centre įvyks visuotinis LF-do narių suvažiavimas. Suvažiavimui darbotvarkė jau yra paruošta. Suvažiavimo metu į rankas gaus smulkias apyskaitas, LF-do nariai pamatys, kaip horizontali šviesėja, pamatys, kiek daug padaryta praėjusių metų bėgyje, pamatys, kaip LF taryba, valdyba, komisijų nariai ir visi kiti aktyvūs pareigūnai akylai budi ir atlieka tinkamiausius žygius, kad kapitalas būtų kuo saugiausiai investuotas, kad ateities metas būtų duotų tokius procentus, kokius davė geriausiais laikais.

Nemažai šviesaus optimizmo ir posėdį įnešė naujasis LF tarybos pirm. dr. G. Balukas, valdy-

Anita Pakalniškytė, laimėjusi muzikos stipendiją.

KYLANTI MENO PAJĘGA

Anita Pakalniškytė, gyv. Hamiltono, Kanadoje, 1975 metais buvo reikšmingi. Be daugelio laimėtų medalių ir gautų stipendijų, ji koncertavo net keliolikoje lietuvių kolonijų. Koncertuodama Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos ruoštoje Lietuvių dienoje, kur praleido net dvi savaites vaikingo prel. J. Kučingio globoje, susipažino su žymiom lietuvių muzikos pajėgom, kaip komp. Gudauskiene, Metrikiene, Budriūnu ir daugeliu kitų.

Taip pat sėkmingai dalyvavo keliuose kanadiečių ruošuose koncertuose. Hamiltono McMaster universiteto pakviesta Kalėdų proga su universiteto simfoniniu orkestru ir Mohawk College daugiau kaip 100 asmenų choru atliko solo soprano dalį Handelio "Messiah" St. Paul bažnyčioje, šventosioje 150 metų sukaktį. Vietinio laikraščio "The Spec-

bos pirm. dr. A. Razma ir kiti. M. Remienė vėl rūpinasi stambiaisias LF renginiais. Balandžio 11 d. posėdžiui renkasi LF taryba.

VI. Rmjs.

Chicago žinios

10 MIL. MIRS BADU

Chicago arkiv. Cody laišku Chicago arkiv. kardinolas

tator" korespondentė, aprašydama šį neeilinį universiteto ruošimą koncertą, kuris buvo du kartus, paminėjo Anitą, kaip geriausią atlikusią savo partiją ir labiausiai žadančią vokalinę pajėgą.

Royal Hamilton College of Music kasmet skiria po vieną stipendiją moterų ir vyrų balsams ir instrumentinei daliai. Stipendijos skiriamos asmenims, aukščiausiais pažymiais baigusiems tu metų egzaminus, vykdomus Toronto universiteto. 1975 metų vokalinę moterų stipendiją teko Anitai Pakalniškytei. Hamiltono "Duet Club", kaip mecenatas, 1976 m. vasario 7 d. suruošė "Hamilton Place" koncertą, kurio programą atliko stipendijas gavusieji. Koncerto metu klubo pirmininkė pasveikino stipendijas gavusius, išteldama jiems stipendijas ir linkėdama daryti pažangą.

Cody laišku kreipėsi į tikinčiuosius, pabrėždamas, kad šiemet pasaulyje apie 10 mil. žmonių mirs badu, jeigu jie negaus pagalbos. Tam reikalui kovo 28 d. Chicago katalikų bažnyčiose bus vadinamoji "Laisvė nuo bado" rinkliava. Perna Chicago katalikai tam reikalui suaukojo apie milijoną dolerių ir buvo 16 kraštų išsiųsta 5 mil. svarų maisto, keli šimtai tonų trąšų, 25 tonos daržovių sėklų ir dar panaudota 106.830 dol. įvairiems projektams maisto gaminiui.

BIBLIOTEKA AKLIESIEMS

Chicago pradeda statyti naują biblioteką, kuri aptarnaus apie 411,000 Illinois valstijos aklųjų ir invalidų. Jua prakasti pamatai 1055 W. Roosevelt Road. Pastatas kainuos 2 mil. dol.

PASISKOLINO 72 MIL. DOL.

Cook apskritis užtraukia paskolą 72 mil. dol., kurią užmokės iš ateinančių metų mokesčių. Bonus nupirko Morgan Guaranty bendrovė. Palūkanos 4.3%.

A. + A.

MARIJONAI ARASIMAVIČIENEI

mirus Lietuvoje, nuoširdžiai užjaučiame sūnų, mūsų mielą bendradarbį ALBERTĄ, marčią JOANĄ ir artimuosius.

Presbyterian St. Luke's Ligoninės Patalogijos Skyriaus Bendradarbiai

A. + A.

KAZIMIERUI VILKUI mirus,

jo žmonai FRIDAI, dukrai OLEI ir sūnau inž. EUGENIJAIUS šeimai liūdesio valandose giliausią užuojautą reiškia

Roma, Viktoras ir Linas Masčiai

A. + A. Teklė Barbora Gedmint

BAGOVICIŪTE

Gyveno Šv. šeimos Vilaje Lemont, Illinois, anksčiau gyv. Chicagoje.

Mirė kovo 24 d., 1976, 6:15 val. ryto, sulaukus 86 m. amž. Gimė Lietuvoje, Telšių apskrityje, Tryškių parapijoje. Amerikoje išgyveno 68 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime duklė Ann Barista, žentas James, 2 sūnus John, marti Pearl ir Charles, marti Dorothy, 4 anūkai, 5 proanūkai ir kiti gimines, draugai ir pažįstami. Kūnas pašarvotas Egan koplyčioje, 3700 W. 63 Street, Chicagoje.

Laidotuvės įvyks šeštad., kovo 27 d. iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atlydėta į St. Thomas More parapijos bažnyčią, 81 St. ir California Ave., kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Duklė, sūnus, marčios, žentas, anūkai ir proanūkai.

Laidotuvių direktorius Egan. Tel. LU 2-2000.

A. + A.

Dr. VACLOVUI PAPROCKUI mirus,

reiškiame giliausią užuojautą jo žmonai dr. BRUTEI, dukteriai KRISTINAI ir sūnui VYTAUTUI.

Slasė ir Jonas Jurgilai

A. + A.

KAZIMIERUI VILKUI mirus,

jo žmoną FRIDĄ VILKIENĘ, sūnų EUGENIJŲ ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi.

Šiaučiuų šeima

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1976 m. kovo mėn. 25 d.

5

OAK FOREST LIGONINĖ

Oak Forest ligoninė, kur gydoma ir nemažai lietuvių, sveikatos departamentas iškėlė reikalavimą praveisti reikiamus remontus, kitaip negaus 26 mil. dol. Medicare ir Medicaid mokėjimų.

A. + A.

VYTAS JONAS BAJORIUNAS

Gyveno 5012 S. Artesian Avenue, Chicago, Illinois.

Mirė kovo 21 d., 1976, 2:30 val. ryto, sulaukęs 30 m. amž. Gimė Vokietijoje. Amerikoje išgyveno 17 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime motina Julija Bajoriūnienė, (tėvas a. a. Jurgis), brolis Ernie, sesuo Danutė, švogeris Demetrius Koutrotsios, dukterė Angelė, sužadėtinė Marija Jakubaitytė, dėdė Kazimieras Bulkaitis ir kiti gimines, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Rozdilsky koplyčioje, 5040 S. Western Avenue.

Laidotuvės įvyks ketv., kovo 25 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Motina, brolis, sesuo ir kiti gimines.

Laid. direkt. Rozdilski. Tel. HE 4-2100.

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Tel. GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-9

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIK & EVANS

8845 SO. WESTERN AVE.

TRYŠ MODERNIOS

AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAKING VISTA

REpubl 7-3000

REpubl 7-5001

E U D E I K S

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

4330 - 34 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605 - 07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YARDS 7-1741 - 2

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YARDS 7-3401

STEPONAS G. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. Virginia 7-6872

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

11029 Southwest Highway, Palos Hills, ILL. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-8572

POVILAS J. RIDIKAS

3254 SO. HALSTED STREET

Tel. YARDS 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YARDS 7-1138-39

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th Ave., CICERO, ILL.

Tel. OLYmple 2-1003

DETROITO ŽINIOS

(Atkelta iš 4 pusl.)

giasi įsigiję naujų idėjų kitiems metams savo mugei.

— Sporto klubo Kovo tėvų susirinkimas. Artėjant sporto varžyboms, kurios įvyks gegužės 8-9 dienomis Toronte, ir iškilus kitiems svarbiems reikalams, kuriuos reikia apsvaistyti bei pasiformuoti, š. m. balandžio mėn. 11 d. 12 val. Kultūros centre yra šaukiamas sporto klubo Kovas tėvų susirinkimas.

— LF Bičiulių susirinkimas įvyko kovo 20 d. Skyriaus pirmininkui Vytautui Petruliui pristatė svečius: Čekauskus ir Algi Zapracką, kuris supažindino su jo rinkimine kampanija, vyko įvairios diskusijos bei pasisakymai. Dr. C. Kuras referavo apie įvykusį LFB Vyr. tarybos ir valdybos posėdį. Dr. A. Damiušis apie reikalą pamiršti mūsų kasdieninius erzelius, persiorganizuoti ir jungtis visiems į sovietinio molo atskleidimo akciją, bei tiesos ir naujų idėjų kelimą. Jonas Urbanas referavo apie artėjantį JAV LB aštuntosios Tarybos rinkimus ir kvietė visus juose dalyvauti, taip pat nepamiršti ir vietinių LB reikalų.

— Šilainės jaunų grupės muzikantas Vidas Neverauskas antra savaitė kaip sunkiai serga. Dėl ligos yra susitrukde šokių repeti-cijos. Šilainiečiai linki Vidui greitai pasveikti. Jonas Urbanas

VALERIJA VASILIEVAS

PRAPUOLĖNAITE

Gyveno 7020 S. Rockwell St.

Mirė kovo 22 d., 1976, 4:30 val. popiet, sulaukus 63 m. amž. Gimė Lietuvoje, Kybartuose. Amerikoje išgyveno 25 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Leonas, 3 sūnus: Edvardas, marti Charlene, Leonas, marti Karen, ir Arūnas, duklė Dalia Coglianese, žentas Raymond, 1 anūkas. Kanadoje brolis Česlovas Prapuolėnas. Lietuvoje sesuo Eleonora Mankienė su šeima, Nebraskoje krikšto sūnus Vyta Arnaukas ir kiti gimines, draugai ir pažįstami.

Priklausė Marquette Pko Namų Savininkų organizacijai ir Chicago Suvalkiečių draugijai.

Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks penktad., kovo 26 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Vyras, sūnus, duklė, marčios, žentas ir anūkas.

Laid. direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345

APLINK MUS

× Kun. dr. Ignas Urbonas, LKM akademijos narys, rašo Kaišiadorių vyskupijos istoriją. Joje bus paličiami Kaišiadorių vyskupai, kapitula, visos parapijos ir žymesnieji kultūrininkai.

× Inž. Raimundas Rimkus, Cicero, III. jaunosios kartos atstovas, sėkmingai darbuojasi Sargent Lundy Engrg. Co., eidamas atsakingas pareigas statybos skyriuje. R. Rimkus yra veiklus Lietuvių Bendruomenės narys.

× Kun. A. Trakis kas antrą šeštadienį 8:30 — 9:30 v. r. per S. Barcus šeimos radiją duoda religines valandėles.

× Dr. G. Balukas, Liet. fondo tarybos pirm., įteiks gen. kons. J. Daužvardienai premiją bal. 4 d. Liet. Taut. namuose.

× Švč. M. M. Giminio parap. Rožančiaus ir Altorij puosimo draugijų bundo žaidimai įvyks šį sekmadienį 2 v. p. p. parap. salėje.

× Krašiškių susirinkimas įvyks kovo 28 d., sekmadienį, 12 val. Jaunimo centre, 104 kamb. bus svarstomi Krašiškių skerdinių minėjimo reikalai. Visi krašiškiai ir prijauciai kviečiami atsilankyti.

× Marija Rudienė, BALFO pirmininkė, maloniai sutiko įeiti į Pentkos liet. tautinių šokių šventės garbės komitetą, linkėdama šventės komitetui "gražiausios sėkmės šiame svarbiame ir reikšmingame lietuvių visuomenės darbe". (pr.)

× Vietų dar yra grupinės kelionės į Vilnių — susitikite su savo giminėmis — jas ruošia Galaxy Tours. Chicago's apylinkėse kreipkitės pas Mariją Kiešlę 434 - 9655 arba Nijolę Tamošaitę 434 - 9390. (sk.)

× Už a. a. Juozo Gaškos sielą, penkerių metų mirties suklą mintin, bus atnašaujamos šv. Mišios kovo 28 d., 8:30 val. ryto T. Jėzuitų koplyčioje. Giminės, draugai ir pažįstami prašomi dalyvauti šv. Mišiose. (pr.)

× Grandinėlių koncertas. Premjera įvyks 1976 m. kovo 27 d., 7:30 val. vak. Marijos mokyklos auditorijoje, 6700 So. California Ave. Grandinėlės atvyksta į Chicago su nauja programa, kurioje bus matomi nauji lietuvių liaudies šokiai ir nauji rūbai, talpogi bus girdima nauja muzika. Bilietai gaunami Gifts International, Inc., Jono Vaznelio prekyboje, 2501 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629. Tel. (312) 471-1424. Ruošia P.L.J.S. Ryšių centras. (pr.)

× Dail. Valdos Singdaitės meno paroda atidaroma šį penktad., kovo 26 d., 7:30 v. v. Jaunimo centre. (pr.)

× Juozas Žvynys, patyręs Income Tax pildytojas, greitai ir tvarkingai užpildys jūsų Federal ir State Income Tax. Kreipkitės visomis dienomis neįsiskiriant ir sekmadienį nuo 8 val. ryto iki vėlaus vakaro. 7259 S. Francisco Ave. Tel. PR. 6-1349 (pr.)

× Trys operos — Kačinskio "Juodas laivas", Gaidelio "Gintaro šaly" ir Marijose "Priešais" yra statomos geg. 8, 9, 15 ir 16 dienomis Chicagoje. Spektaklių bilietai jau gaunami Vaznelio prekyboje, 2501 W. 71st St. Krautuvė atidaryta kiekvieną dieną nuo 10 val. ryto iki 6 val. vak.; o pirmadieniais ir ketvirtadieniais iki 8 val. vak. Chicago's Lietuvių Opera kviečia visus įsigyti bilietus iš anksto ir dalyvauti spektakliuose. (pr.)

× Lojolos universiteto Lietuvių klubas universiteto bibliotekoje vasario 14 — 17 d. buvo suruošę parodėlę, buvo išstatytos dvi Čiurlionio paveikslų reprodukcijos ir du Šimonio kūrinių, taip pat buvo ir liaudies meno, audinių ir drožinių. Bibliotekos vadovybė paroda buvo labai patenkinta, pareiškusi, kad tai buvusi geriausia kelių metų laikotarpyje paroda, kurją apžiūrėjo studentai ir taip pat aukštesnių mokyklų mokiniai grupės. Parodos rengėjams mokyklos profesorius dr. Br. Jaselskis kovo 19 d. suruošė savo namuose vaišes.

× Juozas Naikelis, Omaha, Nebr., užsisakė lietuviškų knygų, atnaujino prenumeratą ir pridėjo 10 dolerių auką. Labai ačiū.

× Stanley P. Budrys, Racine, Wis., prie metinio prenumeratos mokesčio pridėjo 7 dolerių auką. Dėkojame.

× Patikslinimas: "Draugo" kovo 20 d. kultūrinio priedo recenzijoje buvo praleista, kad, susirgus Stanley Warzala, be A. Brinkos ir A. Dikino, grimavimą "Pirmyn" choro "Grafo Liuksemburgo" pastatyme dar grimavo ir Kvirinas Runimas.

× Romas Bartuška, Chicago, Ill., nuosirdus "Draugo" skaitytas, įsijungė į senosios lietuvių išeivijos parodos ruošimo talką. Jis pasiūlė padėti atlikti kai kuriuos techniškus parodos ruošimo darbus. Paroda įvyksta balandžio 2 — 4 dienomis Jaunimo centro didžiojoje salėje.

× Lemonto lituanistinė mokykla šį šeštadienį, kovo 27 d., pamokų nebus, nes amerikiečių mokykla tą dieną naudosis savo patalpomis.

× ALTos Cicero skyriaus tarybos posėdis bus balandžio 7 d. 7 val. vak. parapijos salėje.

× Lietuvos Vyčių sendraugijų susirinkimas įvyks sekmadienį, kovo 28 d., Vyčių salėje. Prasidės lygiai 1 valandą popiet, kad norintieji dar suspėtų nuvykti į "Draugo" ruošiamą romano premijos įteikimo šventę Jaunimo centre. Susirinkime bus aptarti pageidavimai centro valdybai, kurios posėdis Chicagoje bus balandžio 10 d. Posėdin suvažiuos centro pirmininkas, jaunųjų ir įvairių komisijų pirmininkai ir "Vyčių" redaktorė. Visi sendraugiai kviečiami dalyvauti susirinkime.

× LB Lemonto apylinkės metiniame susirinkime atstovais į LB Vidurio Vakarų apygardos suvažiavimą buvo išrinkti Juozas Ardyas, Antanas Breimeris, Jūratė Jakaitienė, Bronius Juodelis, Vytautas Kamantas, Algis Kazlauskas, Vaclovas Kleiza ir dr. Antanas Razma.

× Moterims rekollekcijos, kurias organizuoja vyresniosios giedrininkės, bus balandžio 8 — 10 dienomis Jėzuitų koplyčioje. Konferencijos prasidės 7 val. vak., rekollekcijas praves kun. Jonas Duoba, MIC. Kviečiamos ne tik giedrininkės, bet ir visos katalikės moterys.

× Juozas Blažys gyv. Marquette Parke, malonus daugelio mūsų kultūrinių bei meninių programų lankytojas ir skatinotojas, jau visa eilę metų prie lietuvių kultūrinių apraiškų prisideda ir savo finansine auka. Šiemet, kai mūsų Opera stato tris lietuvių kompozitorių operas, jis jų pastatymo išlaidas jau sumažino 125 dol. auka. Nuosirdus ačiū. (pr.)

× NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinama nuosimčiai.

Mutual Federal Savings 2212 West Cermak Road. Telefonas VI 7-7747 (sk.)

Lietuvos gen. konsulės J. Daužvardienės visuomeninės kės premijos įteikimo iškilnėms remti komitetas. Iš kairės (sėdi): M. Macevičienė, I. Motekaitienė, S. Semėnienė (pirm.), M. Marcinkienė, A. Lipskienė; (stovi) — D. Kurauskienė, I. Sekmokienė, E. Diminskienė, M. Krauchunienė ir P. Vasaitienė.

Nuotr. A. Plaušinaičio

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

VASARIO 16 DARIUS — GIRENO MOKYKLOJE

1976 m. vasario 21 d. mokiniai ir mokyklą atėjo tautiniais drabužiais apsirengę. Po pietų pertraukos visi skyrėsi tvarkingai nuėję į apatinę Jaunimo centro salę. Visi susėdo ratu ir pradėjo programą. Visa programa vyko rato viduryje: deklamacijos, dainos, šokiai ir savos kūrybos skaitymas. Dainas išmokė ir pravedė muz. Faustas Strolia, šokius — Nijolė Pupienė. Minėjimo programa

× Aldona Prapuolenytė vadovaus "Susitikimui Visert Hooft su tėvu Congar" penktadienį, 7:30 v. v. Jaunimo centre vakaronės metu. Visert Hooft yra buv. Bažnyčių tarybos gen. sek. Chicago's ekum. būrelis kviečia visus besidomintus religiniais klausimais dalyvauti

× Algirdas Karaitis, "Gintaro" vasarvietės savininkas, Donier Pier, Mich., atsiuntė 9 dolerių auką. Dėkojame.

× Eglė Girys, Worcester, Mass., užsisakė "Draugo" lietuviškų plokštelių ir pridėjo auką dienraščiu stiprinti. Dėkojame.

× Stasys Melnikas, Philadelphia, Pa., atnaujindamas prenumeratą, aukojo 9 dolerius. Ačiū.

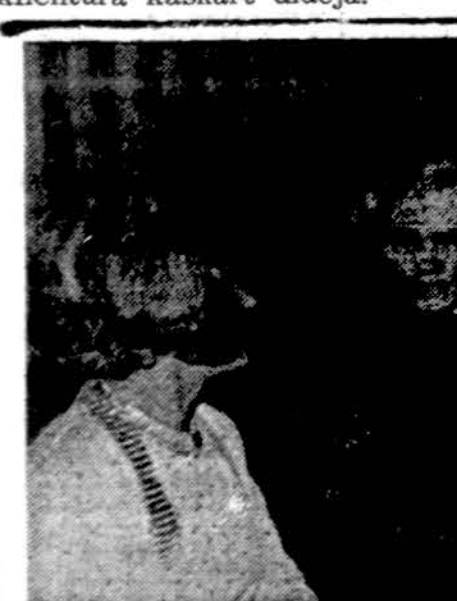
× Po penkis dolerius aukojo: Aleksas Laikūnas, Cleveland, Sesuo Anastazija, Chicago, Engelbertas Bludnikas, Grand Rapids.

Kun. Kazimieras Simaitis, Detroit.

Visiems tariame malonų ačiū.

× Chicago's liudininkų susirinkimas įvyks balandžio 10 d. 2 val. p. p. 5230 So. Artesian Ave. Įėjimas iš šono.

× Rima Petreikytė - Puma kartu su bendradarbe prieš pusmetį Brighton Parke, 4103 Archer Ave., atidarė "Darnit Yarn" krautuvę. Rima ten dar duoda siuvėnimo ir mezgimo pamokas ir įvairius paaiškinimus, kaip išsiuvinėti paveikslą ir kit. Pažymėtina, kad susidomėjimas yra nemažas ir klientūra kaskart didėja.

Sol. O. Zubavičienė (vidury) su kun. J. Borevičium švėkšniškių popietėje po koncerto.

sudarė ir pravedė E. Narutienė ir G. Valiulienė. Programoje dalyvavo mokinių tėvai ir artimieji. Programa buvo patriotinė ir gerai pasisekė. Minėjimas baigtas tautos himnu. Tėvų komitetas paruošė kavutę.

Balandžio 10 d. Jaunimo centro didžiojoje salėje ta pati mokykla ruošia pianisto Andriaus Kuprevičiaus koncertą. Pianistas yra žymus virtuozas, su koncertais apvažinėjęs JAV didžiulius centrus, Europą, Kanadą, Pietų Ameriką. Amerikiečių muzikos kritikų gražiai įvertintas.

Štai keletas atsiliepimų: "A. Kuprevičiaus skambinimas visur pasižymėjo muzikiniu tono grožiu. Kūrinis atliko su efektinga vaizduote, poezija ir tono spalvomis". New York Times.

"Pianistas įrodė turįs pilną pajėgumą, lengvai perduodęs klausytojui gilų muzikinį įsijautimą". Los Angeles Times.

"A. Kuprevičius vėl pasirodė kaip aukščiausių kvalifikacijų menininkas". The Plain Dealer, Cleveland.

Šiuo koncertu yra susidomėję amerikiečiai, manau, neatsilik ir mūsų tautiečiai. Geri koncertai ne dažnai pasitaiko. Koncerto ruošimu ir bilietų platiniu rūpinasi mokyklos tėvų komitetas.

J. Plačas

SU SOL. ONA GAILIUTE ZUBAVIČIENE

Švėkšnos dr. ja, turinti Amerikoje apie 300 narių, per pusimtį metų įbrėžė savo vardą mūsų išeivijos kultūrinės ir visuomeninės veiklos istorijoje. Jų veiklos pavyzdžiui galima laikyti ir kovo 7 d. Tautiniuose namuose kultūrinę popietę su viešnia sol. Ona Gailiute Zubavičiene. Pasveikindama švėkšniškius ir svečius prie šventiškai papuoštų stalų šios dr. jos pirmininkė Alicija Rūgūtė vaiždingai pristatė švėkšną ir dr. jos nuopelnus gimtajam miesteliui.

Švėkšniškių dr. ja buvo įkurti Amerikoje Justino Čeliausko prieš 52 metus.

Antrojo pasaulinio karo me-

tu švėkšniškiai emigrantai gausiai šelpė lietuvių stovyklose, o po karo kvietė Amerikon materialiai aprūpindami naujų emigrantų gyvenimo pradžia.

Artėjant švėkšnos gimnazijos 50 metų jubiliejui, Chicago's švėkšniškiai surengė jubiliejus minėjimą. Po to susirinkę nutarė išleisti švėkšnos monografiją, kurios redakcinę komisiją sudarė pirm. Alicija Rūgūtė ir nariai — Adomas Jasas, Karolina Miečienė, Stasė Petersonienė, Stasys Rudys ir Juozas Šlaunys. Švėkšnos dr. jos aukštinio jubiliejaus proga "Švėkšnos monografija" buvo išleista. Monografija buvo pristatyta visuomenei per švėkšnos dr. jos aukštinio jubiliejaus akademiją 1974 m.

Švėkšniškiai priklauso Lietuvių Fondui, aukoja kitiems reikalingam. Surengė A. Tamošaitienės darbų parodą. E. Juciūtės "Pėdos mirties zonoje" pagerbimą. Popietė su soliste O. Zubavičiene vyko kovą 7 d.

Oną Gailiutę — Zubavičienę pristatė Stasė Petersonienė, buvusi jos mokslo draugė, apibūdindama jos muzikines svajones. Solistė ir švėkšniškių kultūrinę popietę atvyko su savo vyru iš New Jersey. Solistė iš savo "dainų skrynelės" pasirinko 7 romantiškus ir liaudies kūrinus ir dviem išėjimais žavėjo popietės svečius. Pirmoji grupė — Brahams "Bergždžia sere-

nada", "Malonūs veideliai" ir Strauss "Serenada" buvo gyvos, linksmos nuotaikos kūriniai, kuriuos visus dainavo lietuviškai mezzosoprano skalę. Antroji daly solistė atliko pluoštą rimtos nuotaikos dainų: Kairiškio "Aš viską užmiršau", Karoso harm. liaudies dainą "Lielius roviu", kiek gyvesnę J. Stankūno "Kalmėlis" ir Raudonikio "Mano pasaulis", o publikai išprašius dar pridėjo Klovos harm. liaudies dainą "Aš išdainavau".

Solistę galima skirti prie kammerinių dainininkių. Jos maloniai aiškia dikcija skambėjo gana laisvai, muzikaliai ir originaliai su pastebima liūdesio prie gaidė. Jausminės išraiškos atžvilgiu jai geriau sekėsi liūdnos turinio dainos. Ypač gražiai nuskaubė Raudonikio "Mano pasaulis". Solistė akompanavo pianistas Manigirdas Motekaitis. Šiltai publikos sutikta solistė buvo rengėjų apdovanota gėlėmis, o ir akompaniatoriui teko baltas gvazdikėlis. Po šios kultūrinės atgaivosėjo gyvenimiškoji turtinga puota, prieš kurią maldą sukalbėjo kun. Jonas Borevičius, SJ. Puotos metu švėkšniškės pravedė turtingą loteriją.

Iza Motekaitienė

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBESĖ

— Jugoslavijos komunistų oficiozas "Review of International Affairs", gautas BATUNo istaigoje, savo praėitų metų lapkričio 20 dienos laidoje pateikia informaciją apie Australijos vyriausybės Pabaltijo kraštų pripažinimą Sovietams ir apie sukilusią protesto reakciją prieš tokį premjero Whitlam'o žygį ne tik Australijoje, bet taipgi ir Japonijoje, kur irgi plačiai buvo protestuojama. Idomu, kad tokie protestai Japonijoje niekur anksčiau nebuvo skelbti, ir apie juos pirmą kartą tenka patirti iš komunistinių šaltinių. Reikia paminėti ir tą faktą, kad tai yra pirmas toks įvykis, kad Jugoslavijos komunistų oficiozas plačiau paminėtų apie Lietuvą, Latviją ir Estiją.

— Vilniaus Krašto lietuvių sąjunga per Eugeniją Buteliene iš Detroito perleido BATUNui didoką skaičių dr. A. Sapokos "Vilnius in the Life of Lithuania" leidinių. Tos knygos jau padalintos Jungtinėse Tautose, ir susilaukta daug puikių atsiliepimų.

— "Amsterdam Recorder" laikraštis išdėjo platesnį straipsnį apie Amsterdamą, N. Y. su ruošta Vasario 16-sios minėjimą. Prie straipsnio pirmajame puslapyje yra įdėta dr. J. Stuko ir anksčiau pabėgusio iš okupuotos Lietuvos žvejo Jono Stankevičiaus nuotrauka. Abu kalbėjo minėjime.

— Liūda Sprindžiūnienė su savo vyru Zenonu, Fla atsikėlė iš Worcesterio, Mass., į St. Petersburg Beach. Čia gražiai įsikūrė netoli Baltojo Meksikos įlankos kranto. Juodu išaugino sūnų Reimondą ir dukterį Dianą, kurie savo tėveliams augina šešis vaikaičius.

Sūnus baigęs Konnebutk-Port lietuvių gimnaziją pas pranciškonus. Aukštąjį mokslą baigė šv. Kryžiaus kolegiją Worcesteryje, Mass. Skaito "Darbininką", perka lietuviškas knygas ir dirba visuomeninį darbą. Priklauso Moterų sąjungos 76 kuopai Floridoje.

KANADOJE

— Dail. A. Tamošaitis, žymus tautodailės veteranas, 70 metų amžiaus proga kovo 13 d. Torontė Lietuvių namuose, buvo pagerbtas specialiu dailininku su ruoštu minėjimu. Išsamia kalba apie dailininką pasakė iš Rochesterio atvykęs rašytojas Jurgis Jankus. Pasakyta daug sveikinimo žodžių, gauta daug sveikinimų iš laisvojo pasaulio lietuvių. Ilgą žodį tarė jubilieatas dailininkas. Pagerbimą ruošė specialus komitetas. Iškilnėse dalyvavo per 300 asmenų, jų tarpe solenizanto žmona dail. Anastazija Tamošaitienė.

— Torontė, Priskelimo parapijos salėje, kovo 27 d. atidaroma dail. V. Vizgirdos tapybos paroda. Ta pačia proga įvyks ir Leonardas Andriejauskas poezijos vakaras, kuriame dalyvaus autorius.

— Toronto un-to foto klubo 1976 m. parodoje jaunuolių grupėje K. B. Jackson taurę laimėjo IV kurso chemikas Tadas Macas už nuotrauką "Juoda katė ir klėties durys". Taip pat gavo garbės pažymėjimą už nuotrauką "Istigrusi" ir "Apieistos uolos žiemą". Iš spalvotų skaidrių "Kiaušinis" ir "Saulės atspindžiai" buvo priimtos parodai. Fotografijos prof. Jack Dale, įteikdamas asmeninę taurę Tadui, pažymėjo jį esant akylių ir greitos orientacijos jauną fotografą. Jo pavadė įgraviuota didžiojoje pereinamoje taurėje. Parodai buvo pateikta per 400 nuotraukų ir skaidrių.

— Sigitas Prancūnas yra numatomas vyriausio redaktoriaus pareigoms Montrealyje leidžiamam lietuvių savaitraščiui "Nepriklausomai Lietuva". S. Prancūnas šiam laikraščiui siunčia reportažus iš Toronto Lietuvių namų, išreikšdamas tautiečių nuotaikas.

OKUP. LIETUVOJE

— Aleksandra Dirvienskaitė, žinoma mokytoja, vasario 26 d., paminėjo savo 90 metų amžiaus sukaktį.

Lietuviškos kaukės, kaukėti vyrai, persirengėliai, vėliniai, kaip kada žemaitijoje šokę, groję, "šposus" krės, merginas gąsdinę, bobules linkins Clevelando šokėjų šiemetinėje programoje "Grandinė — 76" Premjerinė programa įvyksta Chicagoje kovo 27 d. Marijos aukšt. mokyklos auditorijoje. Balandžio 24 "Grandinė-76" šoks Philadelphiaje. Balandžio 25 Clevelando šokėjai savo premjerinę programą kartoja Kearny aukšt. mokyklos auditorijoje, 2:00 v. p. p., 336 Devon St., Kearny, New Jersey.

GRANDINĖLE — LAUKIAMA VIEŠNIA

Po lietuvių kolonijas Amerikoje ir kituose kraštuose sėkmingai keliauja Clevelando Grandinėlės. Daugelis gėrėjosi Grandinėlės šauniais tautiniais šokiais ištaisais spektakliais.

Liudas Sagys, Grandinėlės vadovas, moka suburti jaunimą, išlaikyti ansamblį, moka įdiegti pareigos jausmą ir drausmę. Dėlto Grandinėlės išlieka visada jaunviška, savo išradimumu ir spalvingumu užburia žiūrovus.

Grandinėlė jau yra viešėjusi Chicagoje. Dar nėra išdėjęs paskutiniąjį pasirodymą. Darbar už keletos dienų galėsime Grandinėlę vėl matyti Marijos aukšt. mokyklos salėje.

Grandinėlės šokėjų turi apie keturiasdešimt. Tai šaunus jaun-

nimo būrys, visa širdimi atidavęs tautiniam šokiui. Šį kartą Grandinėlę kviečia ir ja globoja Chicago lietuvių jaunimas. Visą atsakomybę ima Pasaulio lietuvių jaunimo ryšių centras. Tai gera jaunimui pamoka, organizuojant ir vykdančios maso kultūrinį darbą. Žinoma, spektaklis ne vien jaunimui, visai Chicago's lietuvių visuomenei, kuri tautinius šokius vis dar brangina, jais džiaugiasi.

Grandinėlė, keliaudama po kitas lietuvių kolonijas, susilaukė malonų dėmesio ir įvertinimo. Apie ją rašė mūsų ir kitataučių spauda ir ją aukštai vertino. Turėsime ir mes progos kovo 27 d. pasigėrėti Grandinėlės puikiu koncertu Marijos aukšt. mokyklos salėje.

J. Janušaitis